

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem

NOWA

RZECZPOSPOLITA

Nieoczekiwany skutek „rewelacji” p. Kozłowskiego
Mafie przytłaczają Polskę

Komentarz do oświadczenia marsz. Rataja

W ciągnącej się już przeszły tydzień kampanii prasowej, wywołanej masonskimi „rewelacjami” p. Leona Kozłowskiego wybuchła wczoraj nie była jaka bomba. Jest nią oświadczenie, jakie w przejeździe przez Warszawę złożył przedstawicielowi klubu sprawozdawców parlamentarnych prezes NKW Stronnictwa Ludowego marsz. Maciej Rataj.

Oto jego brzmienie:

Oświadczenie marsz. Rataja

Trzymam się zasady niereagowania w prasie na pogłoski, plotki, insynuacje, dotyczące mnie osobiście, chyba że ubliżałyby mojej czci. Toteż wyznam Panu, że miałem zamiar przejść do porządku i nad rewelacjami p. L. K. Jednak oświadczenia panów Kota, Sikorskiego, Strońskiego, wymienionych na równi ze mną w „Polityce” postawiły mnie do pewnego stopnia w położeniu przymusowym.

Oświadczam więc panu i upoważniam pana do ogłoszenia mego oświadczenia, że:

Dotycząca mnie wiadomość, podana przez p. L. K. w „Polityce” jest nieprawdziwa, albowiem do Łoży Wielkiego Wschodu nie należę i nigdy nie należałem.

Dodam zaś — już nie dla prostowania „rewelacji” p. L. K. — że od 16 lat nie jestem związany z żadną w ogóle niejawną organizacją, zespo-

tem, czy mafia, które by w jakikolwiek sposób wpływały lub mogły wpływać na moją działalność publiczną.

A dodaję to, bo razi mnie prostactwo w ujmowaniu spraw. Jeżeli już chce się oczyścić atmosferę w Polsce, to trzeba się zająć nie tylko masonerią, która — moim skromnym zdaniem — nie odgrywała i nie odgrywa w Polsce tej roli, jaka się jej przypisuje, ale trzeba poszukać także owych swoistych „łóź”, zakonspirowanych zespołów i mafii, które, nie reprezentując żadnej społecznej siły, a często i żadnych wartości osobistych, tyle zaważyły i wazą jeszcze na losach Polski.

I nie dałbym groza za to, czy ostatnie „rewelacje” p. L. K. nie są dywersyjnym posunięciem, mającym osłonić grę jednej z owych „nie masonskich” „łóź”.

16 lat temu..

Punktem niewątpliwie najbardziej sensacyjnym w powyż-

szym oświadczeniu jest ten ustęp, w którym marsz. Rataj stwierdza, że od lat 16 nie jest związany „z żadną w ogóle niejawną organizacją, zespołem, czy mafia, które by w jaki sposób wpływały lub mogły wpływać na jego działalność publiczną”. Wynika z tego, że jeszcze przed 16 laty p. Rataj, w jakiejś tajnej organizacji brał

udział, a opuścił ją dopiero z chwilą wyboru na marszałka sejmu.

Co to była za organizacja tego marszałek Rataj nie ujawnia. Nieco światła w tym kierunku może dostarczyć przypomnienie przeszłości polityczno-organizacyjnej p. Rataja oraz ustalenie okoliczności, w jakich w pierwszych dniach grudnia

1922 r. nastąpił jego wybór na marszałka drugiego sejmu.

P. Rataj jest działaczem ludowym z Małopolski. Jako syn chłopski zetknął się on z ruchem ludowym na uniwersytecie lwowskim, w czasie kiedy Polskie Stronnictwo Ludowe prowadziło ostrą walkę o równe nauprawnienie polityczne ludu (Dokończenie na str. 2-e).

Skutki wychowania narodowo-socjalistycznego

Ogromny wzrost przestępczości wśród młodzieży niemieckiej

(Od własnego korespondenta „Nowej Rzeczpospolitej”)

ZURYCH, 18.7. Ostatnio ogłoszona w Rzeszy urzędowa statystyka wskazuje na ogromny wzrost przestępczości wśród

młodzieży, wychowywanej w duchu narodowo-socjalistycznym.

W 23 największych miastach

Niemiec wzrosła ilość młodocianych przestępców w wieku 14 do 18 lat z 5.482 w r. 1934 na 7.582 w r. 1935, czyli o 38%. W Berlinie wzrost wynosi — 36%, w Hamburgu — 52%, w Norymbergii — 100%.

W 37 miastach liczących od 50.000—200.000 obywateli wzrosła ilość młodocianych przestępców o 80,6%.

Szczególnie silnie wzrasta przestępczość wśród dziewcząt. W r. 1934 dziewczęta w wieku 14—18 lat stanowiły 13,7% wszystkich młodocianych przestępców w większych miastach a w średnich — 14,7%. W roku 1935 pozycje te wzrosły do 23% i 16,7%.

Wśród przestępstw najczęściej spotykają się kradzieże, napady rabunkowe, uszkodzenia cielesne, zabójstwa i czyny niemoralne.

Jednocześnie, porównując r. 1937 z rokiem 1913 — ilość rozwodów wzrosła o 120%, a zużycie alkoholu w r. 1937 w porównaniu z r. 1930 o 76%. (H)

Henlein chce wywołać strajk generalny w Sudetach w myśl instrukcji otrzymanych z Berlina

(Od własnego korespondenta „Nowej Rzeczpospolitej”)

PRAGA, 18.7. Koła czechosłowackie liczą się z próbą wywołania przez Henleina w naj-

krótszym czasie strajku generalnego na obszarze sudeckim, jako protestu przeciwko statutowi narodowościowemu.

Postanowienie strajku zapadło jakoby podczas ostatniego pobytu Henleina u Hitlera gdzie Henlein miał również otrzymać instrukcje zaostrożenia swej polityki wobec rządu czeskiego.

Tym tłumaczyć należy powrót henleinowców do programu karlsbadzkiego, a więc zajęcie stanowiska, uniemożliwiającego wszelkie pertraktacje. Wątpię jednak należy, czy strajk generalny uda się, a to ze względu na coraz bardziej wrogi stosunek robotników niemieckich wobec akcji Henleina, którego oskarżają o niszczenie przemysłu czechosłowackiego, a tym samym pozbawianie robotników pracy i chleba.

Klasycznym przykładem tej zmiany nastrojów było głosowanie w fabryce H. Müllera w Hradku nad Nisą. W fabryce tej w maju odbyły się wybory do robotniczego komitetu fabrycznego (rady załogowej). Henleinowcy uzyskali wówczas 232 głosy i 6 mandatów, socjaliści — 44 głosy i 1 mandat, komuniści 28 głosów (bez mandatu).

Ze względu na niestychający terror przedwyborczy uprawiany przez henleinowców, socjaliści zaprotestowali przeciwko wynikowi wyborów. Protest uwzględniono i obecnie zarządzono powtórne wybory, w któ-

rych henleinowcy uzyskali już tylko 196 głosów i 5 mandatów a socjaliści 88 głosów i 2 mandaty. W ciągu więc niespełna 2 miesięcy Henlein w czysto niemieckiej fabryce stracił szóstą część głosów na rzecz socjalistów.

Wypadek powyższy nie jest odosobniony. We wszystkich niemieckich fabrykach na terytorium sudeckim obserwuje się widoczny spadek wpływów henleinowskich wśród robotników co zdaje się przesądzać wynik strajku. (J. M.)

Oba akumulativy, gra porządkowa, faworyci
Gwarancja wygranej kryje się w tabeli „Nowej Rzeczpospolitej”

Niedziela ubiegła przyniosła znowu poważne sukcesy naszej tabeli wyścigowej. Jest to na 5 dni łódzkiego sezonu wyścigowego trzeci dzień

ABSOLUTNEGO ZWYCIĘSTWA FAWORYTÓW „NOWEJ RZECZPOSPOLITEJ”

I tak: wśród koni typowanych przez nas na pierwsze miejsce w 6 GONITWACH NA 8 faworyci nasi zameldowali się pierwszy u celownika. Z pozycji „francuskiej”

TRAFILIŚMY WSZYSTKIE 8 GONITW.

Równie trafnie wskazał nasz

sprawozdawca wyścigowy

OBA ACCUMULATIVY

zwyčajny i francuski, przy czym francuski przyniósł 21 zł za 10, zwyčajny zaś

64 ZŁOTE ZA 10.

Z pozycji „gry porządkowej” trafnie wskazaliśmy zwycięzców

W 2 GONITWACH

przy wypłacie: Ragusa, Etna 16 zł, i Roza Hungaria 43 zł.

Tabela wyścigowa „Nowej Rzeczpospolitej” daje całkowitą pewność wygranej na przestąpieniu sezonu wyścigowego.

Za dużo niedomówień

(h) Dziś upłynął rok od chwili, gdy społeczeństwo zelektryzowane zostało wieścią o zamachu na pułkownika Koca. Zapowiadane w szybkim czasie wykrzycie istotnych sprawców, natrafiło widać na niepokonalne trudności, skoro nie więcej poza początkowymi biuletynami, wydawanymi bezpośrednio po wypadku, nie zostało odtąd do wiadomości opinii publicznej podane.

Zamach na p. Koca był tylko jednym z wielu wypadków, w których nie udało się wykrzyc istotnych sprawców, że wymienimy tylko zamachy na p. Rutkowskiego i p. Piaseckiego, nie cofając się już do innych, ogólnie znanych, które swego czasu tak wzburzyły opinię publiczną.

Rzeczywistość polska obfituje w tajemnicze wypadki, zdarzenia i niedomówienia.

Oto alarmuje się społeczeństwo rewelacjami o masonach, a gdy przychodzi do ujawnienia nazwisk, do wymienienia choćby jednego z owych 1900 „członków łoży szkockiej” — rewelator cofa się i zaczyna staczać homeryckie boje o — konfiskatę... której nie było.

Prof. Stanisław Kot w swym

oświadczeniu wyraźnie wspomina o czynionych mu ze środowiska sanacyjnego propozycjach wstąpienia do masonerii. Kto je czynił? W imieniu jakiej łoży? Dlaczego ta tajemnica?

Prezes NKW Str. Ludowego Rataj czyni aluzje do istniejących w Polsce grup i mafii, podkreślając, że od lat szesnastu nie ma z nimi nic wspólnego. Znowu nasuwa się pytanie: jakie to grupy? jakie to mafie? — Odpowiedź pokrywa znowu mrok tajemnicy.

Przed laty prasa zajmowała się usilnie „Związkiem Orła Białego” — drukowano nawet statuty i wyjątki z „rytuału”. Potem sprawa ucichła i poszła w zapomnienie. Co się stało z tą organizacją?

Na wszystkie te pytania nie otrzymujemy odpowiedzi, wszystko pokrywa tajemnica. Zbyt wiele tajemniczości i zbyt wiele niedomówień jest w rzeczywistości polskiej. Żaden naród nie zniesie długo życia w mrokach, albo raczej życia, kierowanego z mroków nieprzeniknionej tajemnicy.

Najwyższy czas, by ujawnić te wszystkie niedomówienia i te wszystkie tajemnice. Wybrk p. Kozłowskiego daje do tego doskonałą sposobność!

Nie taska, ale obowiązek

Wszyscy są równi w obliczu Ojczyzny

Ci, co przelewali krew, nie mogą przymierać głodem

W związku z ogłoszonym przez nas przed paru dniami listem otwartym ochotnika z 1918 r., otrzymaliśmy list poniższy, który, jako bardzo słuszny, podajemy w całości:

Szanowny Panie Redaktorze!
Dekret i zarządzenia, dotyczące się b. ochotników wojska polskiego w zakresie odznaczeń, pierwszeństwa przy zatrudnianiu oraz opieki, nie przestały dotąd i nie przestaną nigdy, aż do zlikwidowania wyrządzonej szerokim masom żołnierskim krzywdy, być przedmiotem ataków zupełnie słusznych ze strony prawnie i moralnie pokrzywdzonych.

Sprawa ta, budząca tyle fermentów i niezadowolonych wśród tych „co przelewali krew za Ojczyznę, a dziś przymierają głodem, czekając na pracę” — jak pisał p. Stefan Bieliński, por. rez., ochotnik od 5 listopada 1918 r. do walk bolszewickich w 1920 roku, inwalida, — musi znaleźć moralno-prawne rozwiązanie w drodze ustawy, obejmującej wszystkich ochotników.

Niedopuszczalną jest rzeczą podział ochotników na dwie, a nawet więcej kategorii i powoływanie się na ustalone przez historię rzeczy. Historia się jeszcze nie wypowiedziała i niewątpliwie będzie w niej wiele a nie sporów, jeżeli się na nią dzisiaj, jako na argument rozstrzygający, powoływać zechcemy.

Wszak zdaje się chyba rzeczą niewątpliwie historyczną, że armia generała Hallera we Francji, armia w całości ochotnicza, która tak doniosłą rolę odegrała po przybyciu do kraju, zaważyła rozstrzygając, jako armia koalicyjna, na powstaniu niepodległości państwa polskiego w traktacie wersalskim, dyktującym warunki pokoju pokonanym państwom centralnym.

Tymczasem linia rozgraniczenia i podziału ochotników z dniem 5 listopada 1918 r., wyrzuca wielką część żołnierzy armii generała Hallera poza nawias mających prawo do korzystania z ulg i dobrodziejstw ustawy, która miała być nie taska, ale obowiązkiem państwa wobec swych żołnierzy.

Nie lepiej się dzieje z ochotnikami 1920 roku.

Wobec powyższego pozwalam sobie, korzystając z uprzejmości Szanownego Pana Redaktora, zwrócić uwagę czytelników, odpowiadających za ten stan rzeczy na następujący autorytatywny ustęp z odezwy Naczelnika Państwa i Naczelnego Wodza, Mar-

szalka Piłsudskiego z lipca 1920 roku, który brzmiał:

„Przygotowujemy wszystko, aby ci z was, którzy wrócą z wojną ze zdrowiem w służbie rycerskiej steranym i utraconą zdolnością do pracy — mieli być spokojni i zabezpieczeni.

ŻADEN ŻOŁNIERZ, PO ZWYCISKIEJ WOJNIE DO DOMU WRACAJACY, NIE ZOSTANIE BEZ WAR-

SZTATU PRACY, CZY TO NA ROLI, CZY W MIEŚCIE“.

Tyle i nie więcej przypominam tym, co czynią podziały i rozdziały „na podstawach ustalonych historycznie” — nie więcej.

Łączę wyrazy głębokiego szacunku
Dr IZYDOR MODELSKI
plk. dypl. w s. s., Prezes Zarządu
Głównego Związku Halerczyków.

Mafie przytłaczają Polskę

(Dokończenie ze strony 1-ej)

w dawnej Galicji. Przywódcą moralnym w tej walce i ojcem duchowym był Bolesław Wyślouch, jego sprężyną organizacyjną i agitacyjną poseł Jan Stapiński, wspomagany przez wcale liczną grupę włościan - polityków, jak: Andrzej Średniwski, Jakób Bojko, Franciszek Wójcik, Antoni Styła, Franciszek Krempa i dorastający dopiero, młodszy od nich: Wincenty Witos.

Nieco historii

Na dwa lata przed wojną do szło w Polskim Stronnictwie Ludowym do rozłamu. Tem jego było niezadowolenie większości działaczy ludowych z dyktatury, jaką w stronnictwie wykonywał Stapiński, a jeszcze bardziej z jego osobliwych metod działania, wyrażających się m. in. zawarciem porozumienia, popartego odpowiednim subsydującym pieniężnym z krakowskim stronnictwem konserwatywnym (tzw. staniczkami), walka z którym stanowiła od samego początku główny przedmiot akcji politycznej ludowców.

W rozłamie tym młodzi inteligenci ludowi, jak: Jan Dąbski, Maciej Rataj i inni, opowiadają się przeciw Stapińskiemu po stronie nowo utworzonego stronnictwa ludowego „Piast”. W czasie wojny znalazł się p. Rataj w Lubelszczyźnie, jako jeden z organizatorów tworzącego się na terenie okupacji austriackiej polskiego szkolnictwa średniego. Obejmuje posadę nauczyciela gimnazjalnego

w Zamościu i wkrótce zaczyna brać czynny udział w tamtejszym ruchu ludowym, zorganizowanym pod firmą Polskiego Stronnictwa Ludowego „Wyzwolenie”. Z jego też ramienia wchodzi do sejmu ustawodawczego jako poseł okręgu zamojskiego.

Jedność ludowa

W połowie 1919 r. dochodzi między głównymi ugrupowaniami ludowymi sejmu tj. „Piastem” i „Wyzwoleniem” do zbliżenia, w wyniku którego powstaje jedno Polskie Stronnictwo Ludowe. Jedność ta nie przetrwała jednak więcej nad kilka miesięcy. Rozbicie nastąpiło na tle sprawy konstytucyjnej i dążenia przywódców dawnego „Piasta” do wytworzenia większości parlamentarnej łączącej z umiarkowaną grupą pos. Skulskiego. Dwadziestu kilku posłów dawnych „wyzwoleńców” z Poniatowskim, Woźnickim i Rudzińskim na czele opuściła wówczas klub PSL i rekonstruuje grupę „Wyzwolenia”. Większość jednak posłów „wyzwoleńców” z p. Ratajem pozostaje w szeregach PSL co do którego rychło uciiera się dawna nazwa „Piast”.

Wybory listopadowe 1922 r. odbywają się w atmosferze ostrej walki między „Piastem” a „Wyzwoleniem”. Dają one sejm bez określonej większości. Jedyną możliwą jest ta, która mogłaby powstać z porozumienia bloku wyborczego tzw. 8-ki (Zw. Ludowo - Narodowy, Klub Chrześc. Narod., Ch. D.) i „Piasta”.

Widmo tej większości zjawia się po raz pierwszy już przy wyborze marszałka sejmu.

Jak „kochany Mel”-Wańkowicz szantażował obrońców prof. Cywińskiego

Pod tym tytułem pisze „Warszawski Dziennik Narodowy”:

„Jak donosiliśmy, do sądu wpłynęła już skarga obrońców prof. Cywińskiego przeciwko p. Melchiorowi Wańkowiczowi. W skardze swojej adwokat cytują szereg obelżywych zwrotów pod adresem obrońcy, zamieszczonych w znanej broszurze p. Wańkowicza pt.: „Odpowiadam Cywińskiemu”, jak np. „Adwokat dopuścił

się niewiarygodnego nadużycia słowa...”, „Takie mowy (obronicze) wywołują obrzydzenie, pod wpływem którego człowiek gotów jest usprawiedliwić bicie...”, „Manifestacje takie upodają”, „Rekord detologii i po prostu oszczerstwa dał adw. Niedzielski...”, „Ja już nazywam pana, panie Niedzielski, oszczercą...”

W dalszym ciągu skarga obrońców zawiera szereg szczegółów wręcz sensacyjnych, mianowicie oskarżyciele zarzucają p. Wańkowiczowi próby szantażu.

Podają więc w oskarżeniu, że podczas rozprawy doc. Cywińskiego p. Wańkowicz zjawiał się w sądzie i zwracał się do poszczególnych adwokatów domagając się, aby zaniechali wymieniania jego nazwiska, gdyż w przeciwnym razie doniesie prokuratorowi o pewnym dawnym artykule Cywińskiego, z którego okaże się, iż Cywiński świadomie zniewazył Marszałka Piłsudskiego.

Gdy obrona na to nie reagowała, Wańkowicz już po wyroku jeszcze raz usiłował wyrzucić prasie i zwrócił się drogą pośrednią do obrońców z żądaniem publicznego oświadczenia, iż nie jego mieli na myśli mówiąc o autorze wzianki w „Narodzie i Państwie” z dn. 13. 2. 1938 r. Znow groził, że zrobi użytek z wycinka artykułu Cywińskiego, który go kompletnie kompromituje.

Adwokat na wezwanie to nie odpowiedział, i wówczas p. Wańkowicz spełnił swoją „groźbę”. Mianowicie w broszurze „Odpowiadam Cywińskiemu” na str. 25 „kochany Mel” zamieścił tłustymi czcionkami ustęp z artykułu prof. Cywińskiego, rzekomo zniesławiający Marszałka Piłsudskiego.

Jak nas informują, proces obrońców prof. Cywińskiego z p. Wańkowiczem odbędzie się w połowie września. Dotychczas nie wiadomo, kto z adwokatów podejmie się obrony p. Wańkowicza”.

20 nowych pilotów szybowcowych

KRAKÓW 18.7. Na lotnisku szybowcowym w Bodzewie pod Krakowem odbyła się uroczystość zakończenia kursu szybowcowego 2 harcerek eskadry lotniczej Aeroklubu Krakowskiego.

Pierwszą harcereką eskadry lotniczej Aeroklubu Krakowskiego zorganizowano w styczniu 1937 r. W roku 1938 zorganizowano drugą. Jej członkowie po ukończeniu wykształcenia teoretycznego i praktycznego w liczbie 20 rozpoczną w najbliższych dniach wyzbrojenie motorowe.

Obrona, która nic nie broni... Zły posiew „Marysieńki”

Notatka zamieszczona w naszym piśmie z kół rezerwistów o zniesławieniu Sobieskiego przez Boya Zelenieckiego, zabolala dotkliwie autora „Marysieńki”.

Na przytoczone zarzuty, że zniesławiał Sobieskiego, nie zdołał dać argumentów przekonujących w swym artykule pt. „Nieborzatkę” („Kurier Poranny”). Na pierwsze dwa zarzuty, że nazwał Sobieskiego „lewnię oplacanym najemnikiem Francuzów” i że Sobieski „chciał narzucić elekcję Francuza, aby przehandlować swe godności” — nie odpowiedział ani słowem. Te obelgi przygwoździł sam... milczeniem.

Na zarzut, że nazwał Sobieskiego „bohaterem mimo woli”, czyli „opretkowym”, próbuje się bronić, przytaczając część swego dalszego uzasadnienia, gdzie pisze: Sobieski to „człowiek, który wciąż — chce się paskudzić”, ale nie może, bo wciąż staje się „straceńcem, puklerzem ojczyzny”. Jednakże Boy zataja końcowe zdanie swego uzasadnienia, w którym mówi, jak to Sobieski prowadził rokowania, mające umożliwić całkowite wyniesienie się z Polski i naturalizację we Francji... i teraz punkt najważniejszy: „I najczęściej — pisze dosłownie w „Marysieńce” (str. 12 u dołu) — „nie jakieś wewnętrzne sprzeciwy moralne czy patriotyczne udaremniają mu ten zamiar, ale po prostu piętrzące się z komediową przekorą komplikacje i przeszkody”.

Również groteskowa jest obrona Boya przed zarzutem obelgi — zawartej w zdaniu: jechał pod Wiedeń „trochę jak prowincjonalny aktor, ma-

lący poczucie swego geniuszu”.

Tu żadne wykretnie sofizmaty nie zatrą treści, bo ta jest obelżywa i wzgardliwa. Boy, który wymiał zwycięstwa pod Podhajcami i pod Chocimem, przedstawiając je jako wyniki niezadowolenia seksualnego Sobieskiego, Boy, który nazwał Sobieskiego „bohaterem mimo woli” w tym pojęciu, jak to przywoździł wyżej, „nie wierzy osobście w geniusz Sobieskiego. „Bohater mimo woli” i „geniusz wojenny” wykluczają się. To jest pojęcie aktora o sobie, a któryż zmianerowany aktor nie ma pojęcia, że jest geniuszem?

Tak więc próba obrony całkowicie zawiodła.

Boy chwali się, że napisano o nim same cuda w różnych krytykach. Świadczy to, jakie spustoszenie porobiła jego książka, iż uwierzono... w odbrazowanego Sobieskiego. Powołuje się na Boya na ekstra katolickiego poetę L. Morstina.

Zairzeliliśmy do tego sprawozdania i, o zgrozo, doczytaliśmy się takich ustępów w artykule L. Morstina, świadczących, jakie złe owoce wydaje „Marysieńka”. Poeta Morstin pisze, że po przeczytaniu „Marysieńki”: „Trudno oprzeć się wrażeniu, że Sobieski nie jest wielkim Polakiem”(!!)

A w drugim miejscu dowodzi Morstin: wobec tego, że „Sobieski nie był wielkim Polakiem i skoro, jak Boy mówi, ciągle zlaty z pomnika, aby załatwić jakąś ludzką potrzebę, to może go lepiej na ten pomnik nie dźwigać” (patrz obie cytaty IKC z dnia 17 kwietnia br.).

Chyba wystarczy.

VICTORIA Marsz. 105
P. 4 - 8-10
W niedz. o g. 12 i 2 ulgowe poranki
Monumental e a tydzień
CECIL B. DE MILLE'A
W CIENIU KRZYŻA
C. Colbert F. March Ch. Langhton

CASINO p cz. 6. 8. 0
Boh t. filmu „ICH TROJE”
Bruita Grawille
w filmie
„P. ETNASTOLATKA”

ATLANTIC Chmielna 33
P. 4. 6. 8. 10
„SYMFONIA
MŁODOŚCI Komedia muzyczna
z życia studentów

KOMETA Chłodna 49
PRZYGODA
POD
PARYŻEM
Brian Aherne i Olivia DeHavillan
oraz Rewia

Korzenie tajnej organizacji

Zestawienie tych faktów pozwala na wyciągnięcie jednego tylko logicznego wniosku. Tajna organizacja, z którą p. Rataj zerwał po wyborze na marszałka sejmu musiała tkwić korzeniami w tym środowisku, które w czasie wojny tworzyło tzw. Centralny Komitet Narodowy, po opuszczeniu go przez NZR i pokrewne grupy radykalno - narodowe, a w którym w okresie 1923 — 1926 skupiały się przygotowania do późniejszego zamachu stanu. Nie ulega wątpliwości, że do organizacji tej p. Rataj wszedł w okresie swej pracy politycznej w PSL „Wyzwolenie”.

Fakty powyższe rozszerzają znacznie naszą znajomość tego, gdzie przede wszystkim szukać należy owych zakonspirowanych mafii i swicystych „łóż” które jak słusznie pisze prezes Rataj „tyle zaważyły i waży jeszcze na losach Polski”.

CENY FILHARMONIA
Pocz. 6. 8. 10
gt. 75
zł. 1.- **„Szczęśliwie się skończyło”**

SF. NKS Senatorska 29
pocz. 4. 6. 8. 10
LUDZIE Z ZAŁĘKA
(Na dnie)
w roli gł. Jean Gabin, reż. Renoir
Nasze ceny: 75 gr i 1 zł

KINO TON Puł wska 39
p. 515 715 91
„BOHATEROWIE MORZA”
g Kirilinga pt. Kap tanowie Zuchy
W Rol. ul. F. Bartholomew, S. Tracy, L. Barrymore i M. Douglas

IMPERIAL
Warszalkowska 56 p. 5-7-9
Fredrich March Carole Lomb rd
w niebywałej komedii
SZCZĘŚLIWIE SIĘ SKOŃCZYŁO
Ceny zmienne **109**
balk.
70
partier

Kino CZARY
CHŁODNA 29
„RYCERZE STEPU”
„BUNT ZAŁOGI”

KINO-TEATR ELITE
k. 7) MARSZALKOWSKA 81-A
„KSIAZATKO”
„WŁADCZYNI PUSZCZY”

COLOSSEUM p. 6
W niedzielę 12 i 2 Poranki
HARRY BAUR jako
KAPITAN MOLLENARD

Niemcy nie znają się na wojnie „kwiatowej” Podróże bałtyckie min. Becka ogładane z Paryża i Londynu (telefonem od własnego korespondenta)

PARYŻ, 18. 7. Na bankiecie prowaasalskim Daladier wypowiedział Niemcom wojnę „kwiatową”, a nie jak przez pomyłkę podano przed kilku dniami „światową”. W Berlinie mowa ta zrobiła dobre wrażenie, lecz — krótkotrwałe gdyż w Niemczech ludzie nie mogą oswoić się z myślą, że możliwa jest współpraca pokojowa narodów. Ma się wrażenie, że Niemców przeraża perspektywa stosunków międzynarodowych pozbawionych atmosfery dynamitowej i wrzasków rewindykacyjnych.

Toteż już w 24 godzin po mowie Daladiera Berlin ogłosił, że nowe oddziały wojskowe ruszyły w stronę Nadrenii, że zdwojone będą fortyfikacje od strony zagłębia Saary i rozbudowane nowe linie strategiczne wzdłuż granicy francuskiej. Równocześnie prasa niemiecka zaatakowała Czechosłowację nie szczędząc nawet Polski.

Podróż Forstera do Londynu zrobiła silne wrażenie na całym zachodzie, a to dlatego, że stanowi dowód namacalny, że nawet wobec krajów, z którymi Niemcy związane są paktami i na zachowaniu dobrych stosunków z którymi — powinno im specjalnie zależeć — nie potrafią zachować zasadniczych względów przyzwyczajenia.

Panuje przekonanie, że Forster wyjechał z Londynu z tym samym, z czym w swoim czasie wyjechał Henlein, to jest z przekonaniem, że Anglia nie jest za gwałceniem traktatów, nawet gdy chodzi o Gdańsk.

Taką opinię wyrażają dziś w Paryżu „L'Epoque” i „Journal des Debats”, a w Londynie „Daily Herald” i „Daily Telegraph”.

Ten ostatni, organ City, nawiązuje również wywody swoje do ostatniej podróży polskiej do Rygi i orzeka, być może zbyt apodyktycznie — że wobec zaprzeczenia pogłosek dotyczących się osi, czy też bloku państw neutralnych, celem podróży miało być jakoby uzyskanie zgody państw bałtyckich na rewizję artykułu 16 paktu, w znaczeniu odebrania mu jego mocy obowiązującej. Otóż godzi się przypomnieć, że przed dwoma laty minister Delbos wystąpił w Genewie z projektem wzmocnienia art. 16 paktu i automatyzowania jego mechanizmu na wypadek napaści.

Dodać zresztą należy, że Liga Narodów dalej stanowi, jeżeli już nie główną podstawę, to jedną z podstaw polityki zagranicznej Francji i Anglii.

Potwierdzono tu wymianę listów między Daladierem, a Chamberlainem, uzgadniających ostatecznie politykę Francji i Anglii we wszystkich sprawach międzynarodowych — i jakkolwiek szczegóły listów nie zostały ogłoszone, to jednak wiadomym jest, że stwierdzają one solidarne sta-

nowisko obu państw w sprawach Czechosłowacji, Hiszpanii i sprawach Ligi Narodów.

Innymi słowy — należy jeszcze poczekać z nekrologami, oplakującymi śmierć instytucji genewskiej.

Hr. de Robier, szef prezydium na Quai de Orsay, tudzież radca de Car-

bonelle czynili w piątek honory domu gościom zaproszonym na zwiedzanie apartamentów przeznaczonych dla państwa królewskiej.

Mieliśmy sposobność oglądać te apartamenty. Urządzenie ich łączy przez królewski z ostatnim słowem techniki. (A)

Chmury na Dalekim Wschodzie Rzesza szachuje Sowiety Japonia? Sensacyjne pogłoski w Londynie

TOKIO, 18.7. Według otrzymanych tu wiadomości Sowiety odmówiły wycofania wojsk z zajętych miejscowości mandżurskich. W sprawie tej ambasada japońska w Moskwie otrzymała polecenie złożenia ponownego protestu.

Japońskie koła wojskowe podkreślają, że zajęta miejscowość Czangku-feng znajduje się w odległości zaledwie pół kilometra od styku granic mandszuro-koreańskich, co stwarza bezpośrednie niebezpieczeństwo dla Korei.

LONDYN, 18.7. Sytuacja na Dalekim Wschodzie zaostrza się. Mimo biuletynów japońskich, stwierdzających fakt agresji sowieckiej, mającej na celu odciążenie wojsk japońskich z ofensywy na Hankou — tutejsze sery polityczne skłaniają się raczej ku wersji, iż całe zajęcie pograniczne zostało tendencyjnie wyolbrzymione, a nawet wręcz sprowokowane przez Japonię, aby przez związanie sił sowieckich na Wschodzie, ułatwić grę niemiecką w Czechosłowacji.

Wersja ta o tyle jest prawdopodobna, że dziwnym zbiegiem okoliczności każdorazowe zaostrzenie sytuacji sudeckiej wywołuje natychmiast powódź wiadomości o nowych zajęciach granicznych na Dalekim Wschodzie. Ten zbieg okoliczności powtarzał się już kilkakrotnie, a obecnie jednocześnie z depeszami o incydencie pod Czangku-feng — Berlin rozgłosił wiadomość o mobilizacji w Czechach.

Według opinii kół angielskich Ja-

ponia odgrywa rolę figury dyplomatycznej w grze Niemiec, które szachują Sowiety w momentach dla siebie niebezpiecznych, w których mogłyby się obawiać ich ingerencji.

Jednocześnie jednak, mimo opublikowania przez urzędową agencję sowiecką „Tass” oficjalnego zaprzeczenia o proklamowaniu stanu wojennego przez Sowiety na Dalekim Wschodzie — sytuacja uważana jest za nader poważną i grożącą w każdej chwili wybu-

chwów z obszarów sudeckich w głąb kraju.

Natomiast wiadomości nadeszłe z Bratysławy w dalszym ciągu utrzymują, że tzw. Las Wiedeński oraz linia kolejowa Wiednia do Bratysławy pełne są wojsk niemieckich w bojowym uzbrojeniu. Potwierdzenia tych pogłosek na razie brak.

Prasa czechosłowacka podkreśla, że fałszywa depesza urzędowej agencji niemieckiej została spreparowana dla osłabienia wrażenia jednomyślności angielsko - francuskiej w stosunku do Czechosłowacji, co podkreślają listy wymienione między Chamberlainem a Daladierem.

PARYŻ 18.7. Depesza niemiecka na temat mobilizacji czechosłowackiej wywołała w Paryżu przynębiające wrażenie, nie dla tego aby Francja wierzyła w prawdziwość tej informacji, co do której nastąpiło zresztą momentalne dementi rządu czechosłowackiego, lecz dlatego, że prowokacja niemiecka jednomyślnie została oceniona jako nowy objaw akcji, zmierzającej do utrzymywania stałego na piecu w sprawie sudeckiej.

Prasa francuska przepowiada w związku z tym, że ogłoszenie statutu narodowościowego miało uspokojenia przynieść nowe naprężenie kampanii antyczeskiej w Rzeszy.

Pod wpływem sukcesów polityki brytyjskiej Otrzeźwienie w Rzeszy? Sensacyjne wiadomości z Berlina

LONDYN, 18.7. Nieoficjalne wiadomości, nadeszłe z Rzeszy zaznaczają, iż mimo rozdymanego przez Niemcy sztucznie naprężenia w sprawie sudeckiej — Rzesza gotowa jest pójść na

ustępstwa i zawrzeć kompromis z Czechosłowacją, obawiając się kompletnej izolacji Niemiec w Europie.

Demarche brytyjskiego ambasadora w Berlinie Hendersona nie pozostawiło żadnej wątpliwości kierownikom niemieckiej polityki zagranicznej co do tego, że Anglia przed przystąpieniem do jakichkolwiek rozmów z Niemcami, uważa utrzymanie spokoju na granicy czechosłowackiej za warunek sine qua non i że rachuby na tolerowanie przez W. Brytanię naruszenia tego spokoju są błędne.

Angielska ofensywa gospodarcza w basenie naddunajskim i na Bałkanach,

ucinająca wszelkie próby ekspansji niemieckiej na południe, oraz zbliżające się porozumienie angielsko - włoskie i zupełna zgodność polityki francusko - angielskiej, stwarzają dla Rzeszy sytuację, w której grozi jej albo zupełna izolacja, prowadząca do katastrofy gospodarczej i politycznej, albo wojna, skazana z góry w obecnym układzie sił na przegraną.

W tej sytuacji w Rzeszy coraz bardziej dojrzewa świadomość, że tylko porozumienie z Anglią może Niemcom zapewnić spokojny rozwój w Europie, a nawet rewindykacje kolonialne.

Rugi niemieckie na Renie Czyby nowe fortifikacje

PARYŻ 18.7. Rząd niemiecki wyważył ponad 1.000 ha ziemi, należącej od kilku stuleci do chłopów alzackich nad prawym brzegiem Renu w okręgu Kappel. Francuscy właściciele części tych gruntów zostali zawiadomieni, że dostęp do ich posiadłości jest im odtąd wzbroniony, przy-

czym zakomunikowano im, że władze niemieckie same zajmą się zbieraniem plonów, które złożone będą po środku mostu granicznego na Renie.

Wyważone terytorium zostało natychmiast ogrodzone zasiekami z drutu kolczastego.

Nowe sukcesy gen. Franco

BURGOS, 18. 7. Wojska gen. Franco zajęły dziś miejscowości Noguerela, Areonoso i Fuentes de Rubielos. Podczas bitwy powietrznej stracono 5 samolotów rządowych.

Na froncie armii wschodniej oddziały gen. Franco, wspierane przez przeszło 50 czołgów i nieustająca działalność lotnictwa, zajęły po zwycięskiej walce Barracas i Pina.

Bitwa powietrzna nad Hankou

HANKOU, 18. 7. Japońskie samoloty dokonały w ciągu niedzieli nalo-

tów na Kanton i Hankou. Nad Hankou wywiązała się walka powietrzna z samolotami chińskimi, w której z obu stron stracono po kilka samolotów.

Marsz. Czang-Kai-Szek postanowił przeprowadzić koncentrację wojsk na pograniczu prowincji Kiangsi i Hopei.

Czego Litwa pragnie od Polski

W związku z rokowaniami handlowymi polsko - litewskimi ustala się listę towarów, które Litwa pragnie wywozić z Polski. Obejmuje ona artykuły rolnicze jak maszyny, nawozy sztuczne, wyroby żelazne, materiały włókiennicze, chemikalia, materiały kolejowy, węgiel i cement. Ogółem lista obejmuje 15 pozycji artykułów z różnych dziedzin.

Broń dla armii Uroczystości w Zamościu

W niedzielę 17 bm. w Zamościu odbyła się uroczystość przekazania armii 9 karabinów maszynowych, ofiarowanych przez społeczeństwo zamorskie.

Na uroczystości obecny był marsz. Śmigły Rydz, który m. in. złożył wieńiec na trumnie hetmana Jana Zamojskiego. Marsz. Śmigły Rydz otrzymał obywatelstwo honorowe Zamościa.

Królowa Maria ceko ochorowała

BUKARESZT, 18. 7. Stan zdrowia królowej Marii pogorszył się. Biuletyn lekarski wydany po konsylium, stwierdza, że królowa Maria choruje na wątrobę i śledzionę, co powoduje silne okresowe krwotoki.

„Spokojna” niedziela w Palestynie

JEROZOLIMA, 18. 7. Niedziela upłynęła w Jeruzolimie i Haifie zupełnie spokojnie. Natomiast na prowincji doszło do licznych incydentów. W pobliżu Hebronu zabito Araba, zaś w Saron — Żyda. Poza tym w Saint Jean Acre wybuch bomby zranił trzech Arabów i padł od kuli żydowski policjant.

Cy znów zamach na Roosevelt a?

SAN DIEGO (Kalifornia), 18. 7. Pod czas gdy prezydent Roosevelt spożył śniadanie w San Diego przed wyjazdem z tej miejscowości — agenci ochrony zaarrestowali człowieka, kręcącego się w pobliżu prezydenta. Przy nieznanym znaleziono broń.

Na ogół wspaniałe wyniki Tragiczny plon za wodów Szybowiec rozleciał się we mgie

Wyniki VI Zawodów Szybowcowych są coraz bardziej interesujące. W niedzielę z lotniska w Masłowie wystartowało do przelotów 22 szybowce, które w linii prostej wykonały 2750 km.

Najdłuższy przelot wykonał na szybowcu PWS pilot Tadeusz Góra ze szkoły szybowcowej w Bezmiechowej przelatując 300 km i lądując w Nowej Wsi za Toruniem.

Kierownictwo zawodów otrzymało smutny meldunek o tragicznej śmierci kapitana pilota Eugeniusza Makowskiego z Torunia, który brał udział w zawodach w barwach aeroklubu pomorskiego.

Kpt. Makowski wystartował na szybowcu „Orlik” i obrał kierunek na Warszawę. W drodze w okolicach Końskich pilot dostał się w silne chmury i szybowiec rozleciał się na kawałki. Pilot prawdopodobnie nie zdążył wyskoczyć z spadochronem, względ-

nie spadł razem ze szybowcem na ziemię i poniósł śmierć. Na miejsce katastrofy do Janowa udała się specjalna komisja techniczna z Masłowa, która ustali przyczyny i powód tragicznej śmierci pilota Makowskiego.

Afera poborowa we Lwowie

We Lwowie ujawniono przed kilkoma dniami rozgąszonej afery poborową, polegającą na zwalnieniu ze służby wojskowej. W sprawie tej przeprowadzono w ostatnich dniach nowe aresztowania.

W więzieniu usadzono dwóch kelników z restauracji we Lwowie i kupca zbożowego Weintrauba.

Spożycie drożdży stale wzrasta

Konsumcja drożdży za I półrocze roku bieżącego wyniosła kg 3898290, w tym samym okresie roku ubiegłego zaś kg 3654618.

Spożycie drożdży zatem w roku bieżącym zwiększyło się o kg 243672 co stanowi przeszło 6 i pół proc.

1 złoty kilowat prądu na Pomorzu Wieś pomorska czeka na tani kredyt oddłużeniowy Obniżyć procenty w Kasach pożyczkowych

Pomorze to nie jest wyłącznie powiat morski. Cały obszar od Włocławka przez Toruń, Grudziądz, Tczew, Wejherowo do Gdyni z licznymi dobrze zagospodarowanymi i schludnymi osiedlami i wsiami, z których wszystkie mogą być uważane za „wzorowe”. Na te wzorowe wsie, na ich położenie gospodarcze, życie kulturalne musi być zwrócona uwaga czynników miarodajnych i społeczeństwa.

Mamy list Pomorzaka, człowieka starszej daty, pamiętającego dobrze ciężkie czasy niewoli niemieckiej, który ze łzami w oczach woła o ratunek wsi polskiej na Pomorzu.

Rolnictwo pomorskie — te średnie i drobne — oczekuje dawno zapowiadane i przeprowadzane na terenie innych województw oddłużenia włościan.

W szczególności oczekuje taniego kredytu na spłatę długów rodzinnych, widząc w tym możliwość usamodzielnienia się wielu spośród młodych, którzy splacając rodzeństwo mogliby odcisnąć na ojcowiznie bez potrzeby ilicytacji ośrodków i tym samym dopuszczenia do przechodzenia ziemi w obce ręce. Postulat rolników pomorskich zmierza do dopuszczenia zabezpieczenia długu na powyższy cel na drugim numerze hipoteki.

Poza tym domagają się rolnicy pomorscy obniżenia oprocentowania pożyczek w Centralnej Kasie Rolniczej im. Steficyka w Toruniu, które według informacji p. Kulbysa, wynosi jeszcze pod różnymi postaciami 12 proc. rocznie, a więc znacznie więcej niż przewiduje to prawo i możliwości płatnicze rolnictwa pomorskiego.

I wreszcie trzecią bolączką jest zbyt wysoka cena prądu dostarczanego rolnikom pod Wąbrzeźnem przez miejscową elektrownię. Kilowat kosztuje 1 zł.

LITEWSKIE OBIADY
DO GODZ. 9 WIECZÓR
OD 60 GROSZY
NOWY-SWIAT 52-4.
(085)

„Batory” plynie na fiordy

GDYNIA, 18.7. „Batory” wyruszył 17 bm. na 10-dniową wycieczkę na fiordy Norwegii, zabierając komplet pasażerów.

tuje 1 złoty dla oświetlenia, a więc dwukrotnie więcej niż w Warszawie, przy systemie opłat stałych i 75 groszy za kilowat „sily” czyli za prąd do motorów. Tak np. już 1927 r. cała wieś Płużawiec na przestrzeni 6 km. zaprowadziła elektryczność z tym, że cena prądu będzie obniżona. I chociaż upłynęło już 11 lat nic w tej kwestii nie działo się.

W interesie więc polskiej racji stanu leży, aby powyższe kwestie zostały przez władze zrewidowane i

ulatwione życie wszystkim mieszkańcom Pomorza.

Szkuner „Zawisza Czarny” popłynie do Rygi

GDYNIA, 18.7. Szkuner harcerek „Zawisza Czarny” powrócił wczoraj z tygodniowej podróży do Karlskrony.

W najbliższych dniach „Zawisza

WŁÓW, 18.7. Dn. 17 bm. po uroczystym nabożeństwie w bazylice archikatedralnej odbył się w obecności przedstawicieli władz cywilnych, wojskowych i samorządowych oraz delegacji stowarzyszeń, organizacji i związków kombatanckich odmarsz patrolu pieszego związku b. ochotników

wojennych armii polskiej, który niesie do Wilna jako votum ochotników lwowskich artystycznie wykonany ryngraf z emblematami odznaczeń zdobytych w bojach o niepodległość przez ochotników lwowskich. Odprawie i odmarszowi patrolu przyglądały się tłumy publiczności, która żegnała ochotników w bardzo serdeczny sposób.

Patrol, który wyruszył z placu Katedralnego pokrył dziś odcinek Lwów — Żółkiew, jutro zaś wyruszy w dalszą drogę.

W Żółkwi patrol był podejmowany serdecznie przez tamtejsze społeczeństwo.

2.000 osób na Wystawie Higienicznej w Ostrowcu Kieleckim

(tk) W niedzielę, 17 bm. odbyła się w Ostrowcu świętokrzyskim przy ul. Sienkiewicza 70 uroczystość otwarcia wystawy higienicznej. Wystawę urządził Zakład Ubezpieczeń Społecznych wespół z Ubezpieczalnią Społeczną w Ostrowcu kiel.

Wystawa obejmuje działy: walki z gruźlicą, chorobami wenerycznymi, przeciwoalkoholowy, higieny i bezpieczeństwa pracy oraz akcji profilaktycznej w dziedzinie ubezpieczeń chorobowych wreszcie obrazuje walkę z chorobami społecznymi i zawodowymi oraz ochronę pracy w Polsce.

W otwarciu obok przedstawicieli ZUS, brali udział delegaci miejscowych władz administracyjnych, municipalnych oraz prezydium związków zawodowych pracowników umysłowych i robotników z Ostrowca.

W pierwszym dniu zwiedziło wystawę ponad 2 tysiące osób.

O tańszą żywność na letniskach Panowie z paczkami owoców jeżdżą na wieś

Osiedla letniskowe podstołeczne, zamieszkiwane gromadnie przez ludność Warszawy cierpią bardzo znacznie na dowóz świeżych warzyw i owoców po cenach przynajmniej warszawskich.

Tymczasem na liniach Warszawa — Mińsk Mazowiecki do Miłosny włączanie, Warszawa — Otwock, nie może już i linii wilanowsko — skolimowskiej, czy grójeckiej miejscowi sklepikarze dają ceny z letników często o 25 i więcej procent niż w Warszawie.

Władze starościńskie powiatu warszawskiego winny użyć swego autorytatywnego wpływu, aby nie wyzykiwano letników, a ceny mleka, nabiału, owoców i warzyw na wsi powinny być tańsze, a są droższe niż w bazarach warszawskich.

Dzieku: rzemieślnika, urzędnika czy drobnego kupca, których nie stać na podróże do uzdrowisk czy nad morze oprócz wątpliwej wartości powie trza powinna być ułatwiona konsumpcja owoców na wsi.

250 podwórek trzeba jeszcze asfaltować Kiedy skończy się asfaltowanie podwórz?

Asfaltowanie podwórz trwa od wiosny. Do jesieni będą wyasfaltowane wszystkie podwórza stałeczne. Na terenie starostwa północnego wyasfaltowano w okresie obecnego sezonu 250 podwórz.

W roku ubiegłym wyasfaltowano 750.

Tak więc pozostało jeszcze około 250 podwórz do wyasfaltowania. Najbardziej przedstawia się akcja na terenie starostwa południowego.

Lwowscy ochotnicy idą z ryngrafem do Ostrej Bramy

WŁÓW, 18.7. Dn. 17 bm. po uroczystym nabożeństwie w bazylice archikatedralnej odbył się w obecności przedstawicieli władz cywilnych, wojskowych i samorządowych oraz delegacji stowarzyszeń, organizacji i związków kombatanckich odmarsz patrolu pieszego związku b. ochotników

wojennych armii polskiej, który niesie do Wilna jako votum ochotników lwowskich artystycznie wykonany ryngraf z emblematami odznaczeń zdobytych w bojach o niepodległość przez ochotników lwowskich. Odprawie i odmarszowi patrolu przyglądały się tłumy publiczności, która żegnała ochotników w bardzo serdeczny sposób.

Patrol, który wyruszył z placu Katedralnego pokrył dziś odcinek Lwów — Żółkiew, jutro zaś wyruszy w dalszą drogę.

W Żółkwi patrol był podejmowany serdecznie przez tamtejsze społeczeństwo.

W rocznicę zgonu Królowej Jadwigi

KRAKÓW, 18.7. W niedzielę, tj. w 539 rocznicę zgonu królowej Jadwigi która zmarła w Krakowie na zamku wawelskim w dniu 17 lipca 1399 r. ks. prałat Mazanek, kanclerz kurii metropolitalnej odprawił uroczystą su-

me w katedrze wawelskiej na intencję beatyfikacji królowej Jadwigi.

W uroczystym nabożeństwie wzięły tłumny udział organizacje katolickie oraz liczne rzesze wiernych.

Nowa placówka naukowa Praca zawodowa, a zdrowie

Zakończono już prace nad organizacją wstępną instytutu ortomechaniki ruchów i chirurgii pracy zawodowej przy 2-ej klinice chirurgicznej uniwersytetu warszawskiego.

Zadaniem instytutu jest pogłębienie wiedzy o mechanice ruchów przy pracy w celu: 1) podniesienia stanu zdrowotnego pracujących, 2) zmniejszenie wypadkowości przy pracy, 3) zmniejszenie obciążeń instytucji ubezpieczeniowych z tytułu wypadkowości i cho-

rób zawodowych chirurgicznych. Kierownictwo instytutu pozostaje w rękach prof. dra Adolfa Wojciechowskiego, kierownika 2-ej kliniki chirurgicznej uniwersytetu warszawskiego.

Zakład ten jest pierwszą tego rodzaju placówką naukową w Polsce i stworzenie jego stanowi realizację jednego z postulatów, wysuniętych przez odbyty niedawno kongres bezpieczeństwa i higieny pracy.

Fabrykant „naturalnych” wód i jego agent Ajzyk Siemiradzki mają kłopoty z policją

Stali amatorzy wód mineralnych kupowanych w butelkach, zdziwili się nagłą zmianą cen tych wód w niektórych drogeriach. Różnica cen między butelką wody karlsbadzkiej czy emskiej w aptece, a niektórych składach aptecznych była znaczna. Dopiero po zużyciu kilku butelek „taniej” wody poszczególni amatorzy dopatrzili się pewnej różnicy także i w smaku. Dano wodę do analizy i okazało się, że była to woda fałszowana.

Zawiadomiono władze, które wszczęły dochodzenie. Jak się okazało, tanie wody pochodziły od agenta Ajzyka Siemiradzkiego, który twierdził, że

sprowadza wody wprost z zagranicznych źródeł, ale nie mógł tego niczym dowiedzieć. Przyciśnięty do muru wyśpiewał dopiero, że jego dostawcą jest Gustaw Lorcke z Trzebinia. On to fabrykował zagraniczne wody, przy tym używał prawdziwych butelek z etykietami zagranicznymi, które skupywał w niektórych składach aptecznych. Wody były fabrykowane z domieszka soli glauberskiej, soli kuchennej lub też rozpuszczano w nich pastylki sztucznych wód mineralnych. Fabrykant naturalnych wód mineralnych i jego agent mają teraz z policją kłopot.

Valentine Williams

ZA ŻÓŁTYMI DRZWIAMI

Przekład autoryzowany z angielskiego
KAROLINY CZETWERTYŃSKIEJ

Przerwała, wzruszyła ramionami i dodała:

— Nie należy go źle sądzić. Nie latał za byle spódnicą. Zapewne nie jedną kobietę posiadał, ale żadna nie opierała mu się tak, jak ja. A teraz, pewno was zgorszę... teraz mogę spokojnie mówić o Barrym, bo go już nie ma i nie obawiam się samej siebie. Ale wciąż czuję żal, że nie byłam dosyć dobrą dla niego.

— A Sholto? Czy nigdy nie myślałaś o mężu? — pytał sir Charles drwiąco.

— Owszem — odrzekła zadumana. — Nie przestałam o nim myśleć. Ale dajcie mi opowiedzieć wszystko po kolei, tak jak sobie ułożyłam. To było szaleństwo z mej strony chcieć wywieść w pole takiego osobnika, jak Manderton. Jednakże miałam słuszne powody. Barry mnie naglił. Wiedział, że Sholto jest w drodze powrotnej do Anglii i chciał go postawić wobec faktu dokonanego. W sobotę wieczorem Barry zabrał mnie na obiad do Marlow. Jechaliśmy moim samochodem. Wracając wstąpiłam do niego na ciwile.

176

— O której godzinie? — przerwał sir Charles.
— O pierwszej w nocy — wtracił Rod. — Widziałem auto przed domem o żółtych drzwiach. Sir Charles spojrzął na sufit i westchnął.

— Mój Boże!
— Rodney wie dobrze — odrzekła Gerry zdecydowanym tonem, — że w dzisiejszych czasach nikt się do nikogo nie wtrąca. Każdy sam odpowiada za swoje postęпки, a kwestia moralności jest sprawą osobistą. Skończyła się już mieszczkańska małostkowość.

— Gerry! — przerwał jej, sir Charles wściekły. — Zrozum, że ani Julia, ani ja nie uznajemy takiego wyrażania się.

Gerry zgniotła papierosa i sięgnęła po następnego. — Bardzo żałuję! Ale jakkolwiek było, Barry zaczął być męczący. Coraz usilniej nalegał, abym zerwała z Sholtem. Nie dawał mi spokoju, nie chciałem wypuścić, zanim nie zdecyduję się porzucić męża. Odpowiedziałam mu, że muszę się namyśleć i że odpowiem mu za kilka dni.

Do uszu Aliny doszły miarowe uderzenia tuż obok. Lady Julia stuknęła rytmicznie obcasem w podłogę. — Przez dwa dni go nie widziałam, nie dając nic znać o sobie. We wtorek wieczorem przyszedł tu. Starałam się go unikać, ale zdołał jednak powiedzieć mi dwa słowa na osobności w hallu. Odpowiedziałam, że wymaga rzeczy niemożliwych.

— A później? — pytała lady Julia.
Gerry nie odpowiedziała zaraz. Spłótła ręce. Jej malowane paznokcie wyglądały jak kropki zakrzepłej krwi na tle białej przezroczyściej ręki. Wreszcie zdecydowała się mówić dalej.

— Nie spałam całą noc. Myśli moje krawczyły wciąż w koło Barry'ego. Nazajutrz znowu nie było listu od Sholta. Rodney prawił mi morały. A Alina powiedziała mi, że Barry miał wypadek i sam siedział w domu nie mogąc się ruszyć. I byłam, możecie kpić ze mnie, zazdrośna...

— Zazdrośna? — rzekła zimno lady Julia — o kogo?

— O Alinę.
Alina szeroko otworzyła oczy.

— O mnie? Ale Gerry, kochanie!

— Zbyt dobrze go znałam — rzekła Gerry smutno. — Żadna kobieta nie była zdolna mu się oprzeć, gdy ją chciał oczarować. A on miał słabość do ciebie, Alino. Często lubił mówić o tobie. Ogarnęła mnie rozpacz na myśl że byłeś z nim sam na sam. Cały dzień spędziłam w ciężkiej walce wewnętrznej. Wymagałam od siebie rzeczy niewykonalnych. Wiedziałam, że tracę głowę. W czasie drugiej przerwy udałam się do loży pani Leadbury, ale nie długo tam zabawiłam. Poszłam na balkon, wypaliłam papierosa. A potem nie wiem, jak i kiedy, znalazłam się w taksówce.

Patrzała rozmarzona przed siebie.

— Nie od razu się zdecydowałam. Jadąc do opery kazałam szoferowi przejechać przez Mayfair Row, aby wypróbować swoją odporność. Ujrzałam światło w jego salonie, ale nie zatrzymałam się. W operze w ciągu całego przedstawienia myśl o Barrym nie opuszczała mnie ani na chwilę. Serce mi się rozdzierało, czułam, że tracę głowę. W czasie drugiej przerwy udałam się do loży pani Leadbury, ale nie długo tam zabawiłam. Poszłam na balkon, wypaliłam papierosa. A potem nie wiem, jak i kiedy, znalazłam się w taksówce.

(Dalszy ciąg nastąpi)

Na ringach boiskach i torach

Międzyokręgowe mecze piłkarskie Warszawa — Łódź — Kraków — Lwów Wilno — Pomorze — Stanisławów — Śląsk

W niedzielę odbyły się mecze międzyokręgowe o puchar Prezydenta R. P.

Warszawa - Wilno 3:0

W Wilnie rozegrano mecz pomiędzy reprezentacjami Warszawy i Wilna. Zakończył się on zasłużonym zwycięstwem Warszawy 3:0 (2:0).

Drużyna stołeczna wystąpiła w zapowiedzianym składzie. Barw Wilna bronił WKS Śmigły, osłabiony brakiem Pawłowskiego, Wilczka i Ballońska.

Mecz prowadzony był w żółtym tempie i był nieciekawym. Przyczynili się do tego zawodnicy Warszawy, którzy mając wyraźną przewagę techniczną i taktyczną, nie wysilali się, szli jedynie na pewne piłki. W zespole wileńskim jedynie Bukowski w pomocy spełnił swe zadanie zadawalająco. W ciągu całego meczu Śmigły prze prowadził zaledwie kilka przemysłanych akcji, tracąc poza tym czas na bezmyślną kopanie.

W drużynie warszawskiej wyróżnili się Nytz w pomocy oraz prawa strona ataku Baran i Kniola.

Łódź bije Pomorze

W Łodzi rozegrano mecz piłkarski Łódź — Pomorze. Zwyciężyła reprezentacja Łodzi w stosunku 2:1 (1:1).

Pierwsza połowa meczu dała wynik remisowy. Bramkę dla Łodzi zdobył Goszczko, a wyrównał Kamiński.

Druga połowa meczu nie dała wyniku, wobec czego sędzia zarządził przedłużenie gry o 30 minut. W czasie dogrywki decydująca o zwycięstwie bramkę zdobył dla Łodzi Lewandowski.

Reprezentacja Pomorza mimo porażki, lepsza była od Łodzi pod wieloma względami.

Porażka Stanisławowa

W Stanisławowie rozegrano ćwierć finałowy mecz pomiędzy reprezentacjami Stanisławowa i Krakowa.

Zwyciężyła drużyna krakowska w stosunku 2:0 (1:0). Obie bramki strzelił Skalski. Sędziował por. Szyba.

Sensacyjne zwycięstwo Lwowa nad Śląskiem

Międzyokręgowy mecz piłkarski Śląsk — Lwów rozegrany we Lwowie zakończył się sensacyjnym zwycięstwem Lwowa 7:1 (4:0).

O wyniku zdecydowała doskonała gra ataku lwowskiego, który wykorzystał prawie wszystkie nadarzające się sytuacje podbramkowe. Śląsk zawiodł. Drużyna śląska grała już od 5 minut bez obrońcy Gemzy, który był kontuzjonowany.

W ataku lwowskim dobrze wypadł Żurkowski, który ustawicznie stwa-

rzał groźne sytuacje pod bramką Śląska. Skutecznie grali i inni napastnicy lwowscy.

Drużyna śląska wypadła na ogół słabo. Jedynie Michalski w obronie, Nowakowski w pomocy i Peterek w ataku grali dobrze.

W drużynie lwowskiej obok ataku doskonale wypadła gra obrońców Le-

miszki i Jeżewskiego oraz pomocnika Hanina.

Bramki dla Lwowa zdobyli: Żurkowski, Majowski i Skocen — po dwie oraz jedną Niemiec. Honorowy punkt dla Śląska uzyskał Peterek z rzutu wolnego.

Sędziował p. Seidner młodszy z Krakowa. Widzów było około 4.000.

Nowe rekordy Polski na mistrzostwach pływackich w Bielsku

Pierwszy dzień pływackich mistrzostw Polski w Bielsku przyniósł doskonałe rezultaty, w pierwszym rzędzie cztery nowe rekordy Polski, ustanowione przez Jędrysika, Heidricha, Dawidowiczównę, oraz sztafety pań EKS.

Omawiając poszczególne konkurencje należy rozpocząć od pojedynku Kratochwilówny z Dawidowiczówną zakończonych zwycięstwem zawodniczki Hakoachu z Bielska, w czasie lepszym od rekordu Polski.

Wielką niespodziankę zgotował również Jędrysik, który na dystansie 400 mtr. stylem dowolnym ustanowił nowy rekord Polski w czasie 5.17,3.

Oficjalną część mistrzostw rozpoczęła się przemówieniem burmistrza m. Bielska dra Przybyło, który też dokonał otwarcia zawodów. Po wzniesieniu okrzyku na cześć Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta i odegraniu hymnu narodowego odbyła się defilada zawodników, którą prowadził najstarszy zawodnik Maerz, po czym odbyły się zawody. Wyniki konkurencji są następujące:

Konkurencje kobiece:
100 m. st. dowolnym 1) Dawidowiczówna (Hakoach) 1:16, ustanawiając nowy rekord Polski.

200 m. styl klasyczny: 1) Belówna (EKS) 3.24,9.

Sztafeta 4 100 styl dowolny: 1) EKS 5.50,5 przed Hakoachem i Unią.

Konkurencje męskie:
400 m. styl dowolny: 1) Jędrysik (Giszowiec) 5:17,3 (nowy rekord polski).

100 m. styl klas. 1) Heidrich (Dąb) 1:18,6 (nowy rekord polski).

100 m. na wznak 1) Kumant (PZN) 1:20.

Skoki z wieży: Maerz 107,46 pkt. Sztafeta 3 100 styl zmienny: 1) Dąb 3.49,5.

W ogólnej punktacji po pierwszym dniu zawodów prowadzi EKS 75 pkt. PZN 39,5.

W niedzielę odbywały się w dalszym ciągu mistrzostwa pływackie, przynosząc nowe rekordy.

Wyniki: 200 mtr. Heidrich (Dąb) 2:54,6 min., 100 dowolnym: 1) Jędrysik (Giszowiec) 1:04,6 min. 100 m. grzbietowym dla pań: 1) Banaszewska (AZS) 1:33, 100 m. klasycznym dla pań: 1) Bolówna (EKS) 1:35,2 m. (nowy rekord Polski); 400 dowolnym dla pań: 1) Kratochwilówna (AZS) 6:23,5 min., 2) Dawidowiczówna (Hakoach) 6:36 min (nowy rekord śląski).

(nowy rekord Polski), 2) AZS — Warszawa Skoki z trampoliny: 1) Bredlich (Dąb) 133,08 pkt. Wieża pań: 1) Szczepańska (Dąb) 36,1 pkt.

Sztafeta 3 100 zmiennym dla pań: 1) EKS — Katowice (Bolówna — Halberówna — Fonfarówna) 4:22,2 min.

Polacy na 11 miejscu wśród piłkarzy świata

Znany dziennik szwedzki „Idrottsbladet” opublikował ciekawą klasyfikację państw świata w piłkarstwie. Lista ta przedstawia się następująco:

1) Italia, 2) Brazylia, 3) Węgry, 4) Czechosłowacja, 5) Francja, 6) Szwajcaria, 7) Norwegia, 8) Niemcy, 9) Holandia, 10) Szwecja, 11) Polska, 12) Belgia, 13) Rumunia, 14) Kuba, 15) Indie Holenderskie.

Lista ta opiera się na wynikach piłkarskich mistrzostw świata. Dziennik przeprowadził jednak pewną korektę

tych wyników. Charakterystyczne, że dziennik szwedzki umieszcza Szwecję na 10 miejscu, mimo że Szwecja zakwalifikowała się do półfinału i oficjalnie zajmuje 4-e miejsce.

Styl klasyczny przedstawia się słabo Spodziewamy się nowych rekordów Polski Szybkie postępy Dawidowiczówny

Ze względu na bardzo szybkie postępy Dawidowiczówny, należy się spodziewać wkrótce nowego rekordu w st. dow. i grzbietowym. (W st. grzbiet. na 100 m. uzyskuje ona na razie 1:35,8). Trener Stepp przewiduje wkrótce dla niej czas na 100 m. st. dow. 1:14.

Jeśli Kratochwilówna i Dawidowiczówna zmierzą się razem w Bielsku względnie w Warszawie, należy się spodziewać osiągnięcia przez nie czasu niewiele ponad 1:14.

Duża praca Banaszewskiej, mistrzyni Polski w st. grzb. (1:31,2) i postępy Dawidowiczówny w tej konkurencji pozwalają przypuszczać, że rekord zostanie pobity przez obie zawodniczki.

gorzej jest ze stylem klasycznym. Tu, oprócz mistrzyni Bollówny i dawnej mistrzyni Jarkullsz-Niedobekkiej, wchodzi w rachubę Kaźmierczakówna i Szumilówna. Bollówna jeszcze nie jest w formie zeszlorocznej (obecnie na 100 m. klasycznym — 1:38, na 200 m klas. — 3:30,4, podczas gdy rekordy jej wynoszą: 1:35,8 i 3:23,2),

Jeździecka — Baworowski pokonani na mistrzostwach w Hamburgu Węgier Szigeti mistrzem tenisowym Niemiec

HAMBURG, 18. 7. W niedzielę rozegrano w Hamburgu finałowy mecz tenisowy w grze mieszanej o międzynarodowe mistrzostwo Niemiec.

W meczu tym parę polską Jeździecka — Baworowski po walce zaciętej i wyrównanej pokonała para australijsko - francuska Wynner — Lesueur 5:7, 5:7.

Finał gry podwójnej pań rozegrały dwie pary australijskie. Para Wynner — Coyne pokonała parę Hopman — Stevenson 6:2, 6:2.

Ponadto w finale gry podwójnej panów Francuzi Peira — Lesueur pokonali parę niemiecką Henkel — Metaxa 6:1, 6:4, 3:6, 6:0.

W grze pojedynczej pań mecz finałowy przyniósł zwycięstwo Dunce Sperling, która pokonała Angielkę Lumb (zwycięzczynią Jędrzejowskiej) 6:1, 6:0.

W końcu rozegrano finałowy mecz tenisowy w grze pojedynczej panów o międzynarodowe mistrzostwo Niemiec.

W meczu tym Węgier Szigeti po zaciętej walce pokonał Francuza Destreameu 8:6, 6:8, 6:3, 6:3.

Józef Kapiak mistrzem szosowym Polski

KRAKÓW, 18. 6. W niedzielę odbyła się ostatnia kolarska eliminacja szosowych mistrzostw Polski, zorganizowana przez krakowski OZK. Trasa prowadząca z Krakowa przez Bochnię, Tarnów, Pilzno i z powrotem, długości 205 km, była bardzo trudna wskutek kiepskich dróg i upału. Z poróż 20 startujących zawodników bieg ukończyło zaledwie 9. Wyścig stał się

pojedynkiem braci Kapiaków, bo na półmetku w Pilźnie pierwszym był Mieczysław Kapiak, w drodze powrotnej jednak musiał ustąpić pierwszeństwa swemu bratu Józefowi. Z kolarzy krakowskich najlepiej spisał się Wandor (Cracovia) który stale zagrażał obu braciom.

Ostateczna kwalifikacja wyścigu przedstawia się następująco: 1) Józef Kapiak („Jur“ Warszawa) 7:15.18 g., 2) Mieczysław Kapiak („Jur“ Warszawa) 7:15.19, 3) Wandor (Cracovia) 7:16.32, 4) Duda (Garbarnia) 7:36.15, 5) Frankowski, 6) Jaźwiec, 7) Święstek, 8) Janik, 9) Migo.

W klasyfikacji ogólnej obu eliminacji (pierwszej i trzeciej, drugą unieważniono) mistrzem szosowym został Kapiak Józef — 15 pkt.

PZInż. bije IMCA na raidzie motocyklowym

W niedzielę odbył się raid szosowo - terenowy na motocyklach, zorganizowany przez sekcję motocyklową PZInż. i YMCA, na trasie Warszawa — Mszczonów — Grójec — Góra Kalwaria — Piaseczno — Zalesie. Dystans 124 km.

Pierwsze miejsce zajął Z. Litmanowicz (PZInż. na Sokole 600), 2) Janczak (PZInż.) na Sokole 600, 3) Siedziński (MKSZ Warszawa) na Sokole 600.

Nagrodę zespołową, ufundowaną przez polską YMCA, zdobyła sekcja motocyklowa PZInż.

W niedzielę odbył się raid szosowo - terenowy na motocyklach, zorganizowany przez sekcję motocyklową PZInż. i YMCA, na trasie Warszawa — Mszczonów — Grójec — Góra Kalwaria — Piaseczno — Zalesie. Dystans 124 km.

Pierwsze miejsce zajął Z. Litmanowicz (PZInż. na Sokole 600), 2) Janczak (PZInż.) na Sokole 600, 3) Siedziński (MKSZ Warszawa) na Sokole 600.

Nagrodę zespołową, ufundowaną przez polską YMCA, zdobyła sekcja motocyklowa PZInż.

Raid Warszawa — Gdynia na jachtach motorowych

GDYNIA, 18. 7. W niedzielę około południa zaczęły przybywać do Gdyni jachty motorowe, biorące udział w raidzie Warszawa — Gdynia. Ogółem przybyło do Gdyni 12 łodzi moto-

rowych, 5 odpadło po drodze z powodu defektu motorów.

Uczestnicy raidu podkreślają szczególnie serdeczne przyjęcie w Tczewie.

ZŁ 2 MIESIĘCZNIE

Kosztuje w prenumeracie

„Nowa Rzeczpospolita”

Zamówienie „Nowej Rzeczpospolitej” w prenumeracie zapewnia regularne otrzymywanie dziennika w całym kraju. Prenumeratę można wpłacać w kantorze Zgoda 5 i na konto P K O № 22612, przekazem rozrachunkowym na konto 218.

Górami polska kawaleria Zawody konne w Gdyni

GDYNIA, 18. 7. Wczoraj nastąpiło otwarcie drugich Międzynarodowych Bałtyckich Zawodów Konnych w Gdyni, organizowanych przez Pomorskie Towarzystwo Zachęty do Hodowli Koni.

Udział w zawodach biorą jeźdźcy polscy, niemieccy i gdańscy. Na zawodach niedzielnych obecni byli m. in. prezes Towarzystwa Pomorskiego gen. brygady Grzmot - Skotnicki, komandor Frankowski i komisarz rządu m. Gdyni Sokół.

Rozegrany został konkurs otwarcia m. Gdyni (konkurs dokładności)

o nagrodę komisarza rządu Gdyni, 26 jeźdźców dokonało przebiegu bez punktów karnych. Po dodatkowej rozgrywce (na czas) zwyciężył por. Skulicz na „sztandarze” 26,4 sek, dalsze miejsca zajęli:

2) por. Skulicz na „Torpedzie 2” 27 sek, 3) por. Burniewicz na „Ani-trze” 27,8, 4) rtm. Habadank (Niemcy) na koniu „Maulwurf”, 5) rtm. Komorowski na „Zbiegu 2”, 6) ppor. Tomaszewski na „Almie 4-ej”, 7—8) por. Zelewski na „Wizji” i rtm. Ryjke na „Bimbusie”.

Na ringach, boiskach i torach

Kto urządzi olimpiadę w 1940 r.

Finlandia nie ma pieniędzy ale Helsinki biorą to na siebie

Sprawa olimpiady 1940 roku komplikuje się coraz więcej i każdy niemal dzień przynosi jakieś nowe zgłoszenia nieoczekiwane zmiany. Oto Międzynarodowy Komitet Olimpijski otrzymał depeszę od japońskiego komitetu olimpijskiego, w którym japoński komitet olimpijski komunikuje iż podał się do dymisji.

Równocześnie japoński komitet olimpijski domaga się, aby Japonii przydzielono organizację olimpiady w r. 1944.

W niedzielę przybył do Ostendy, po krótkim pobycie w Londynie w sprawach prywatnych prezes między narodowego komitetu olimpijskiego hr. Baillet-Latour.

Oświadczył on dziennikarzom, że na ostatnim posiedzeniu międzynarodowego komitetu olimpijskiego w Kairze zdecydowano, że w razie zrzeczenia się przez Japonię roli organizatora igrzysk olimpijskich w r. 1940 organizacja tych zawodów powierzona będzie Finlandii.

Tymczasem w sobotę odbyło się w Helsinkach pierwsze posiedzenie specjalnego komitetu wyłonionego dla zdecydowania czy Finlandia może się podjąć organizacji olimpiady. Komitet w zasadzie uznał że Finlandia może się podjąć przeprowadzenia olimpiady, natomiast na posiedzeniu

rady ministrów wynikały w tej sprawie pewne różnice zdań. Niektórym ministrom chodzi o sumy, które rząd musiałby wyasygnować na ten cel.

Ostatecznie komitet wyłoniony przez fińską radę ministrów oraz magistrat m. Helsinki w składzie 10 osób (m. in. znajduje się w komitecie prezes fińskiego komitetu olimpijskiego, minister spraw wewn. Kekonen)

powziął w niedzielę uchwałę, że Finlandia może podjąć się roli organizatora igrzysk olimpijskich w 1940 r.

Z chwilą nadejścia oficjalnej propozycji w tej sprawie od Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, zwołane będzie nadzwyczajne posiedzenie rady miejskiej Helsinki, która wyasygnuje na ten cel potrzebne kredyty.

6 pierwszych miejsc zdobyli Włosi na zawodach lekkoatletycznych w Londynie

LONDYN 18.7. Wczoraj rozegrano lekkoatletyczne mistrzostwa Anglii w konkurencji międzynarodowej. Niezwykle sukces uzyskali Włosi, zdobywając 6 pierwszych miejsc. Wyniki notujemy:

100 jardów — Osendarp (Hol.) 9,8 sek., 440 jardów — Brown (Ang.) 49,2 sek., 880 y. — Collyer (Ang.) 1:53,7 min., 1 mila — Wooderson (Ang.) 4:13,4 min., 3 mile — Omery (Ang.) 14:21,0 min. 6 mil — Beviajua (Wl.) 30:06,6 min., 120 y. płotki — Finlay (Ang.) 14,4 sek., 440 y. płotki — Bosman (Belgia) 54,1 sek., 4 440 y. — Barauca (Mediolan) 43,2 sek., maraton — Beeman (Ang.) 2:36:29 godz.,

kula — Profetti (Włochy) 14,07 m., dysk — Gonsolini (Wl.) 43,60 m., młot Healion (Irlandia) 52,45 m., skok w dal — Maffei (Włochy) 752 cm., oszczep — Blake Way (Ang.) 60,8 m., trójskok — Boyce (Irlandia) 14,05 m., chód na 2 mile — Cooper (Ang.) 14:02,2 min.

Anglicy wygrali wyścig motocyklarzy w Szwajcarii

GENEWA, 18.7. Dnia 17 bm. rozegrany został wyścig motocyklowy o wielką nagrodę Szwajcarii.

W kategorii do 350 ccm na 60 okrążeń (171 km) zwyciężył Anglik Daniell na Nortonie w czasie 1:39.04,6, mając średnią szybkość 103,5 km/g. W kategorii do 500 ccm (60 rond —

W sierpniu startujemy w Szwecji Kajakowe mistrzostwa świata

W dniach 6 i 7 sierpnia rb. w Waxholm (Szwecja) odbędzie się kajakowe mistrzostwa świata. Startować w nich będą Polacy a mianowicie:

Sobieraj (Poznań) na kajaku wyścigowym, na dystansach 1.000 m. i 10 km.

Weyszewski — Lisiński (Pomorzanin — Toruń) na dwójce wyścigowej

na obu dystansach.

Kierownikiem naszej ekspedycji będzie kapitan sportowy okręgu poznańskiego p. Kwaśniewski.

Pozatym na międzynarodowym kongresie kajakowym, który odbędzie się w czasie mistrzostw, Polskę reprezentować będzie pierwszy wiceprezes PZK major Sekunda.

Mistrz Europy pokonany 16.000 widzów na meczu bokserskim w Stuttgarcie

STUTTGARD, 18.7. W Stuttgarcie rozegrany został mecz bokserski w wadze ciężkiej pomiędzy mistrzem Niemiec Neuselem, a mistrzem Europy wiedeńczykiem Lazurek.

Zwyciężył na punkty Neusel w 12

rundach. Mecz zgromadził 16.000 widzów.

Nowiny i nowinki sportowe

NOWY REKORD WŁOCH

Znany sprinter włoski, Mariani, ustanowił nowy rekord Włoch w biegu na 200 m wynikiem 21,1 sek. Dawny rekord należał do Toetli'ego i wynosił 21,4 sek.

LITEWCY KAJAKARZE W POLSCE

Zarząd PZK otrzymał w bardzo serdecznym tonie utrzymane pismo od kajakowego związku litewskiego, w którym związek ten zapowiada przyjazd do Polski kilkunastu kajakowców litewskich w sierpniu rb.

Kajakarze litewscy zamierzają przede wszystkim bawić na Narocy.

MECZ PŁYWACKI

W nadchodzącą niedzielę rozegrany zostanie w Budapeszcie międzynarodowy mecz pływacki Niemcy — Węgry.

W programie następujące konkurencje: 100 400 i 1500 m dowolnym, 200 klasycznym, 100 grzbietowym, 4x200 dowolnym, skoki z wieży i trampoliny, oraz mecz piłki wodnej.

ZŁAMAŁ WIOSŁO

W ubiegłą niedzielę w biegu kajakowym na 10 km o mistrzostwo Polski, Sobieraj zajął niespodziewanie dopiero drugie miejsce za utalentowanym zawodnikiem Lange. Jak się obecnie okazuje, Sobieraj w czasie biegu na 7 km złamał jedno pióro wiosła i o jednym piórze przejechał dalsze 5 km, mimo to zajmując drugie miejsce z różnicą czasu tylko 5 sek.

POLSKA — WĘGRY

W dniu 15 sierpnia na jeziorze Witobelskim rozegrany zostanie międzynarodowy mecz wioślarski Polska — Węgry.

Wioślarze węgierscy przybędą do Poznania w dniu 5 sierpnia i zamieszają w domu akademickim, skąd przez kilka dni dojeżdżać będą do Stęszewa nad jeziorem Witobelskim autokarami, a na kilka dni przed regatami zamieszają prawdopodobnie w Stęszewie.

Przed celownikiem

Gonitwy sobotnie

GON. 1. Nagroda 1.500 zł. Dystans 2200 m.

1) Ra, 2) Aigokos (18,50). Czas 2 m. 24 1/2, dowolnie o 10 dl. Tot. zw. 5,50 złotych.

GON. 2. Nagroda 1.000 zł. Dystans 1300 m.

1) Zorza, 2) Algier (43,50), 3) Thaiti (16,—), 4) Olena (63,50). Azrael został na starcie. Wycofane: Montarde, Nebraska, Hindus i Raguza. Czas 1 m. 21 s. Tot. 2 — 1 1/2 dl. Tot. zw. 7,50 zł. fr. 6,— i 10,50 zł. Porządkowy 60,— złotych.

GON. 3. Nagroda 1.800 zł. Dystans 1600 m.

1) Herpes, 2) Capri (8,50), 3) Rawita (16,—). Wycofane: Miechów, Joyeuse i Mariasz. Czas 1 m. 39 1/2, lat. o 2—2. Tot. zw. 19,— zł. Porz. 54,— zł.

GON. 4. Nagroda 1.500 zł. Sprzedaż na. Dystans 1.600 m.

1) Ingola, 2) Dyktator (14,—), 3) Florancia (60,—), 4) Favoritas (68,50), 5) Night Breeze (111,50), 6) Momus II (38,50). Wycofane Nitrat, Debar, Kiiza i Flamand. Czas: 1 m. 40, b. lat. o 2—3 1/2 dl. Tot. zw. 10,50 zł, fr. 7,— i 7,50 zł. Porządk. 53,— zł.

GON. 5. Nagroda 1.800 zł. Dystans 1.100 m.

1) Saratoga, 2) Kastylia (27,—), 3) Batalius (10,50), 4) Somerville (75,50). Pat (16,—), 6) Sorbet (296,50). Wycofane: Gefia, Anegdota, Fagor i Anitra. Czas 1 m. 9 1/23, silnie wysył. o 1/2 — 5 dl. Tot. zw. 51,— zł, fr. 16,— i 15,50 zł. Porządk. 971,— zł.

GON. 6. Nagroda 2.000 zł. Dystans 1600 m.

1) Iris, 2) Battyk (14,50), 3) Peryskop (40,—). Wycofane Dzwon, Kid, Łuk i Pommery. Czas: 1 m. 38, lat. o 5 — 5 dl. Tot. zw. 7,— zł. Porządk. 16,— zł.

GON. 7. Nagroda 1.500 zł. Handicap. Dystans 2100 m.

1) Wardar (32,—), 2) Royal Fox (23,50), 3) Illona 37,—, 4) Forum 83,50 5) Olimp 33,50, 6) Liktur 14,50, 7) Indus 102,—, 3) Kiwi 111,—, Czas 2 m. 14 1/2 s, w walce łeb w łeb — 1 dl. Tot. zw. 15,— zł i 12,50 zł, fr. 9,50, 9,50 i 10 zł.

GON. 8. Nagroda 1.200 zł. Dystans 1600 m.

1) Bryza, 2) Pszondell, 3) Flamand. 0) Korona została na starcie. Wycofane: R aguza, Kiwi, Wardar, Illona, Arkadia i Dyktator. Czas 1,42 1/2. Tot. zw. 8,50 fr, 5,—, 5,—, porz. 17.

GON. 9. Nagroda 1.200 zł. Dystans 1.100 m.

1) Rosa, 2) Hungaria (12,—), 3) Nola (24,50), 4) En Avant (33,50). Czas: 2 m. 18 s, pew. o 3/4 dl. Tot. zw. 12,50 zł, fr. 6,— i 6,— zł. Porządk. 43,— zł.

GON. 7. Nagroda 1.800 zł. Dystans 1100 m.

1) Tango, 2) Kretynka (25,50), 3) Patrycja (42,50), 4) Horyniec (99,—), 5) Słoneczny (19,—). Wycofane: Sahara, Pierzette i Pleina de Charme. Czas: 1 m. 8 s, lat. o 3 — 1/2 dl. Tot. zw. 9,50 zł, fr. 6,50 i 9,— zł. Porządk. 51,— zł.

GON. 8. Nagroda 1.00 zł. Dystans 1.300 m.

1) Nebraska, 2) Nitrat (39,—), 3) Perseus (16,50), 4) Markietanka (36), 5) Bonne Aventure (147,—), 6) Sessi (110,50). Wycofana Montarde. Czas: 1 m. 20 1/2 finiszem o 3/4 — 1/2. Tot. zw. 11,50 zł, fr. 7,50 i 19,50. Porządk. 230 zł.

GON. 9. Nagroda 1.200 zł. Dystans 1600 m.

1) Wróżda, 2) Old Girl (7,50), 3) Feystyn (47,50), 4) Jolanta (104,50), 5) Ryngraf II (21,50). Wycofane: Królowa, Baba Jaga, Omnesan i Ewa. Czas: 1 m. 40 s, lat. o 1 — 8 dl. Tot. zw. 5,—, fr. 9,50 i 6,— zł. Porządk. 149,— zł.

Gonitwy niedzielne

GON. 1. Nagroda 1.000 zł. Płoty. Dystans 2.400 m.

1) Irresistible, 2) Isolano (7,—), Czas 2 m. 42, dowolnie. Tot. zw. 11,50 zł.

GON. 2. Nagroda 1.500 zł. Dystans 1600 m.

1) Kryniczanka, 2) Miss Palü (31,50), 3) Nizza (11,50). Wycofane: Korona i Harmatton. Czas: 1 m. 39, silnie wysył. o 1/2 — 1/2 dl. Tot. zw. 9,— zł. Porz. 57,— zł.

GON. 3. Nagroda 1.000 zł. Dystans 1300 m.

1) Raguza, 2) Etna III (37,—), 3) Paira (75,50), 4) Nonnoute (130,—). Wycofane: Ikarja, Algier i Azrael. Czas: 1 m. 21 s, b. lat. o 6 — 6 dl. Tot. zw. 5,50 fr, 5,— i 5,50 zł. Porządkowy 16,— zł.

GON. 4. Nagroda 1.000 zł. Dystans 2.100 m.

1) Waad, 2) Graf (19,50), 3) Ferdynand (54,50), 4) Lilly Gannt (186,—). Wycofana Zorza. Czas: 2 m. 20 s, lat. o 3 — szyja. Tot. zw. 6,50 zł, fr. 5,— i 5,50 zł. Porządk. 23,— zł.

GON. 5. Nagroda 3.000 zł. Tempete. Dystans 1100 m.

1) Sahara, 2) Stasia (9,—), 3) Sumatra (26,50), 4) Purpura (116,50). Wycofane: Kretynka i Memoris. Czas: 1 m. 7 s, lat. o 1/2 — 5 dl. Tot. zw. 13,50 zł, fr. 5,50 i 5,50 zł. Porządk. 41,— zł.

Niemcy biją Włochów 10:6 ale... w boksie

DUISBURG, 18.7. W niedzielę rozegrany został w Duisburgu mecz bokserski Niemcy — Italia, zakończony zwycięstwem Niemców 10:6. Szczegółowe wyniki notujemy:

W wadze muszej Nardecchia (W) wypunktował Strangfelda, w kugocię

Polak zwycięża we Francji

W wielkim wyścigu kolarskim o nagrodę m. St. Omer na dystansie 100 km, rozegranym przy udziale 50 kolarzy francuskich, belgijskich i polskich, piękne zwycięstwo odniósł polski emigrant Czesław Marcelak z Bully-les Mines, w czasie 2,55 godz.

Dwaj inni kolarze polscy Wittek i Majorczyk zajęli 6-e i 7-e miejsce.

Na zawodach pływackich w Budapeszcie reprezentacyjna sztafeta Węgier ustanowiła nowy rekord świata na dystansie 4 x 100 m stylem dowolnym, uzyskując wynik 4,02 min.

Dawny rekord światowy należał do Niemiec i wynosił 4,02,2 min.

LEKARSKIE

24. CZŁODNA. 24

Choroby WENERYCZNE. Skórne i czopłciowe. Światłolecznictwo. Dziennie od 9 r. — 9 w. w niedzielę weta do godz. 1-ej do poł. (006)

Przychodnia specjalna dla chorych na PŁUCA SERCE

SENATORSKA 28-30. Rentgen. Odma sztuczna. Elektrokardiografia. Prześwietlenia płuc i serca. Wezwania na miasto. TEL. 5.93-33. (100)

Specjalna przych. dla chorych na PŁUCA PRZEŚWIETLENIE

W-wa. Marszałkowska 49; tel. 9.00-09, godz. 10-13-7 (0011)

6.15 24.00 RADIO

PONIEDZIAŁEK, 18.7.1938 R.

WARSZAWA I.

6.15 „Kiedy rano wstają zorze”; 6.20 Płyty; 6.45 Gimnastyka; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Orkiestra salonowa; 11.57 Sygnał czasu; 12.05 Audycja południowa; 15.15 „Moje wakacje” powieść dla dzieci; 15.30 Płyty; 15.45 Wied. gospodarczo; 16.00 Koncert rozrywkowy; 16.30 Jak się robi motocykl; 16.45 Przewidywanie arabskie — felieton; 17.00 Muzyka taneczna; 18.00 Pogadanka sportowa; 18.10 Koncert solistów; 19.00 Audycja żołnierska; 19.20 Pogadanka aktualna; 19.30 Koncert rozrywkowy; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktualna; 21.00 Audycja dla wsi; 21.10 Koncert rozrywkowy; 21.45 Wied. sportowe; 22.00 Transmisja koncertu z Budapesztu; 23.00 Ostatnie wiad. dziennika wiecz.

WARSZAWA II.

15.00 Płyty; 14.00 Para informacji; 14.10 Płyty; 15.00 Wied. sportowe; 15.05 Trio Polskiego Radia; 17.00 Pogadanka aktualna; 17.10 Płyty; 18.15 Muzyka lekka i taneczna; 22.00 „Czy list umiera” szkic literacki; 22.15 Płyty; 22.55 Koncert popularny.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE ZAGRANICZNE

20.00 Wiedeń. „Z oper niemieckich”; 20.00 Beromuenster. Koncert Mozartowski. 20.30 Paris PTT. Koncert poświęcony pamięci Gabriela Faure. 20.30 Radio Paris. Koncert orkiestrowy. 21.30 Mediolan „Fania la tulipa” operka Verneya. 21.50 Rzym. Koncert symfoniczny. 22.00 Koncert orkiestrowy.

WTOREK, 19.7.1938 R.

WARSZAWA I.

6.15 „Kiedy rano wstają zorze”; 6.20 Płyty; 6.45 Gimnastyka; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Muzyka poranna; 11.57 Sygnał czasu; 12.05 Audycja południowa; 15.15 Audycja z kolonii wycieczkowej dla dzieci „Leonizki”; 15.35 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych; 15.45 Wied. gospodarczo; 16.00 Drobnie utwory i pieśni Grioga; 16.45 „Motocyklem po Polsce”; 17.00 Muzyka taneczna; 18.00 Pogadanka; 18.10 Koncert symfoniczny z Kramiensa; 19.10 Ostatni za życia Tadousza Czackiego popis w gimnazjum kramienskim; 19.25 Pogadanka aktualna; 19.35 Koncert rozrywkowy; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktualna; 21.00 Skrzynka rolnicza; 21.10 „Vivat semper wolny stan”; 21.50 Wied. sportowe; 22.00 Koncert w wyk. orkiestry rozgłośni wileńskiej; 22.40 Transmisja startu z

wodników polskich z międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych w Berlinie; 23.00 Ostatnie wiad. dziennika wieczornego.

WARSZAWA II.

15.00 Koncert rozrywkowy; 14.00 Para informacji; 14.10 Koncert solistów; 15.00 Wiadomości sportowe; 15.05 Zespół Wiesława Wilkosza; 17.00 Audycja dla dzieci; 18.00 Płyty; 22.00 „Zęb szczęścia” skecz; 22.15 Płyty.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE ZAGRANICZNE

19.05 Ryga Koncert symfoniczny. 20.10 Berlin. „Don Cozar” operka Dellingera. 20.10 Deutschiandsender. Muzyka wieczorna. 20.30 Lyon. Koncert muzyki angielskiej. 20.30 Wiedeń Eiffla. Koncert symfoniczny. 20.30 Budapeszt. Recital fortepianowy Dohnanyego. 21.00 Luksemburg. „Mireille” opera Gounoda. 21.00 Mediolan. „Linda di Chamonix” opera Donizettiego.

ŚRODA, 20.7.1938 R.

WARSZAWA I.

6.15 „Kiedy rano wstają zorze”; 6.20 Muzyka; 6.45 Gimnastyka; 7.15 Koncert poranny; 11.57 Sygnał czasu; 12.05 Audycja południowa; 15.15 Audycja dla dzieci; 15.45 Wiadomości gospodarczo; 16.00 Orkiestra rozrywkowa; 16.45 Żagiel a silnik na okrętach szkolnych; 17.00 Muzyka taneczna; 18.00 Ogrody wieku oświecenia; 18.10 Recital śpiewaczy Anieli Stelmieńskiej; 18.45 „Młodzieńcy z piórem borciaim”; 19.00 Koncert rozrywkowy; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktualna; 21.00 Audycja dla wsi 21.10 „Chopin a polska ziemia”; 21.50 Wied. sportowe; 22.00 Muzyka symfoniczna; 22.55 Przegląd prasy.

WARSZAWA II.

15.00 Koncert rozrywkowy; 14.00 Para informacji; 14.10 Koncert solistów; 17.00 Pogadanka aktualna; 17.10 Formy twórczości wielkich kompozytorów; 18.10 Muzyka lekka i taneczna; 22.00 Przegląd kulturalny; 22.15 Muzyka lekka i taneczna;

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE ZAGRANICZNE

20.45 Monte Ceneri. Sonaty na skrzypce i fort. Beethovena. 20.45 Strasburg. Koncert symfoniczny. 20.55 Wiedeń. Koncert czeskiej ork. filh. 21.00 Wiedeń. Koncert symfoniczny. 21.15 Sanbriuecken. Koncert Mozartowski 22.00 Paris PTT. Przedstawienie galowe w Operze.

Oszuści też mają swoje specjalności Fachowiec od wodnych wycieczek po raz wtóry wylądował w kryminale

W niektórych pismach ukazało się ogłoszenie o organizowaniu wyprawy łodzią motorową po rzekach polskich. Zachęciło to wiele osób do wykorzystania sposobności. Pod wskazany adres na Czerniakowie zaczęły napływać listy z prośbami, bowiem ogłoszenia zjawily się tylko w pismach prowincjonalnych. Między innymi listy takie nadeszły Hieronim Murawiecki z Włoch i Zygmunt Dolaniewicz z Horoszczy.

Henryk Łamowicz, który organizował wyprawę, podał reflektantom warunki. Były one bardzo dogodne i obaj panowie zjawili się u Łamowicza, który poprowadził ich na Wybrzeże Kościuszkowskie i pokazał bardzo ładną łódź, którą mieli się wybrać na wycieczkę. Miała ona trwać pełny miesiąc i koszty jej z całkowitym utrzymaniem miały wynieść po 250 zł. W drogę zabierano namiot dla spędzania w nim noclegów.

Obaj panowie wpłacili Łamowiczowi pieniądze i w oznaczonym czasie zjawili się na Wybrzeżu Kościuszkowskim wyekwipowani do drogi. Łamowicz jednak się nie zjawił. Zasięgnawszy języka Murawiecki i Dolaniewicz dowiedzieli się, że Łamowicz dopiero przed miesiącem wyszedł z więzienia, gdzie przesiedział półtora roku za oszukanie organizację wyprawy rybackiej na jeziora augustowskie, i że w tej chwili poszukuje go policja, bowiem takich jak Dolaniewicz i Murawiecki znalazło się więcej i wszyscy już poskarżyli się policji. Tak samo uczynili i dwaj ostatni

oszukani. Ci jednak postanowili oszusta sami ująć, nie czekając aż ich złapie policja. Przez dwa dni krążyli po Czerniakowie nad brzegiem Wisły aż Łamowicza upolowali. Oddali go w ręce policji.

Braków blichtrzem nie pokryjesz Coraz więcej skarg na Tymczasowy Zarząd Miejski

W miarę, jak główne arterie wylotowe miasta przybierają wygląd po zornie „europejski”, rozkopuje się centrum miasta. Od tygodnia śmieciarze po stronie przystętej Nowego Świata nie opróżniają śmietników.

Wydobywający się z nich fetor, powstający pod wpływem rozkładu odpadków wskutek gorąca, zatrutego powietrza podwórz i uniemożliwia swobodne otwieranie okien. Nie wpływa to na podniesienie zdrowotności stolicy.

O KOMUNIKACJE Z KAMIONKA I TARGÓWKA

Obecnie jest na ukończeniu budowa 8 olbrzymich bloków mieszkalnych TOR przy ul. Podskarbińskiej na Grochowie.

Na jesieni gmachy te będą już oddane do użytku. W związku z tym mieszkańcy Kamionka proszą o uruchomienie linii tramwajowej, która łączyłaby śródmieście Warszawy z Kamionkiem, biegnąc ze śródmieścia przez most Poniatowskiego, Grochowską i Podskarbińską do wału oddzielającego Pragę od Targówka Fabrycznego. Dzięki temu nie tylko Kamionek uzyskałby bezpośrednią komunikację tramwajową ze śródmieściem,

ale również Targówek zdobyłby nowy punkt dojazdu tramwajowego, przynajmniej do wspomnianego wału. Wymaga to ułożenia toru tramwajowego na ul. Podskarbińskiej i pętycy przy wale. Nie byłaby to inwestycja bardzo kosztowna. Jest ona jednak konieczna, ze względu na stale powiększającą się liczbę mieszkańców w tej dzielnicy. Przypomnieć należy, że przy ul. Podskarbińskiej mieszczą się od lat wielkie bloki mieszkalne Zarządu Miejskiego, wzniesione w swoim czasie w związku z akcją zwalczania bezdomności.

ZRÓBCIE PRZEJAZD NA GROCHOWIE

W końcu al. Waszyngtona znajdują się tory kolejki wawerskiej. Między torami ułożone są deski, mające ułatwić przejazd na ul. Grochowską. Z powodu ciągłego ruchu ciężarowego w tym miejscu deski te są niszczone do tego stopnia, że powodują łamanie się resorów w pojazdach mechanicznych. Należy przeto zarządzić, aby przejazd ten był doprowadzony do należytego porządku.

Obserwacja w niektórych przystankach tramwajowych w pewnych godzinach dnia świątecznego jest niezmiernie pouczająca. Szczególnie ciekawe są przystanki, do których tramwaj przyjeżdża już natłoczony z oblepionymi na zewnątrz wagonów pasażerami, a jeszcze chce się dostać do wnętrza co najmniej tyle osób, ile już jest wewnątrz. Takim przystankiem jest róg al. Jerozolimskiej i Nowego Świata. Tramwaj jeszcze nie przysta

nał, gdy już wszyscy hurmem tłoczą się do wejścia. Każdy jest wówczas dżentelmenem gdy ma towarzyszkę z sobą i brutalnym, gdy jej nie ma. Dżentelmenem dla swych towarzyszek, brutalnym dla wszystkich innych. Wczoraj toczyły się tam

formalne ho'e

właszcza między paniami. Wtedy też można się przekonać jak bogatym jest język polski. Padają słowa, jakich nie słyszał żaden lingwista. W ciągu pół godziny ułożyłem sobie wczoraj około ćwierć setki słów, o jakich dotychczas nie miałem pojęcia.

Kto jednak temu jest winien? Niedziela? Tramwaje? Winnego znaleźć trudno, chociaż magistrat mógłby się nad tym zastanowić i coś obmyśleć. Ma w tym wprawę. Narzekali mieszkańcy Koła na kurz. W magistracie pomyślano i uznano, że najlepiej będzie

zwieźt' ziemie

na torowiska tramwajowe tej dzielnicy i zasiał trawę, to właśnie stamtąd najwięcej kurzu walilo się na dzielnicę. Przystąpiono do urzeczywistnienia planu. Ziemię zwieziono. Ale że w tym czasie wypadło wiele innych spraw do załatwienia, więc o trawie zapomniano, odkładając zasianie jej na przyszłą wiosnę. Tymczasem ziemia zamieniła się w piasek i teraz tramwaje jeżdżą jak po Saharze a Koło tonie w kurzu.

Jednym słowem magistrat warszawski nie pozwala ludności zapominać, jak zdolnych i skrzętnych ma gospodarzy. Gdyby ktoś chciał umyślnie zakurzyć Koło, nie wymyśliłby nic lepszego. Wszystko dzisiaj dzieje się na opak. Dawniej cyganie kradli dzieci. Opowiadały to jeszcze naszym prababkom ich prababki i rzecz przechodziła z pokolenia na pokolenie. Tymczasem dzisiaj rozesłano po Polsce wieści, że cyganie po zwinięciu swoich taborów w różnych stronach kraju porzucają

własne cygan'atka

i gminy mają kłopot. Nie wiadomo, jak to zjawisko tłumaczyć. Ktoś twierdzi, że cyganie czynią to z powodu panującego u nich głodu. Dotychczas mówiono nam, że żyją oni z głupoty ludu. Skoro zatem wkrał się w ich szereg głód, to znaczy że nasz lud zmardzał. Z głupoty ludzkiej chciał żyć także Chaskiel Ajzenstadt z ulicy Karmelickiej i źle na tym wyszedł. Kolportował ulotki o otwarciu przez siebie szkoły

jasnowidzów chiromantów

Ogłaszał szumnie, że wykłady obejmą: wróżenie z kart według systemu madame Le Normand, wróżenie z kuli systemem Cagliostro, czary za pomocą zwierciadła Twardowskiego, przepowiednie na wzór Kassandry, chiromancja według Szylera-Szkolnicka, astrologia według Starzy-Dzierzbickiego, jasnowidztwo według Osso wieckiego itd. Zapis kosztował 20 zł. Zebrało się kilkunastu uczniów i uczennic, między którymi znalazł się konkurent Ajzenstadt występujący jako fakir egipski Ali-Baba. Ten zdemaskował Ara-Pi (właśnie Ajzenstadt) jako oszusta, wskutek czego mistrza strasznie obito, aż się do sprawy wtrąciła policja.

Pogoda

Przewidywany przebieg pogody w dniu 18 bm. Przejściowy wzrost zachmurzenia postępujący od zachodu. Miejscami burze i przelotne deszcze. Na zachodzie i w środku Polski lekkie ochłodzenie. Na wschodzie temperatura bez większych zmian. Wiatry zmienne z przewagą kierunków zachodnich. W działalności dobra.

60.000 szczepień przeciwdurowych w Warszawie

Celem zapobieżenia zjawiającemu się zwykle o tej porze nasileniu zachorowań na dur brzuszny miejska służba zdrowia m. st. Warszawy prowadzi obecnie intensywną akcję szczepień ochronnych. Dotychczas wykonano wśród dzieci i młodzieży ponad 60.000 zabiegów szczepiennych a za-

tem dwa razy więcej niż w analogicznym okresie roku ub. Obecnie prowadzone są nadal szczepienia przeciwko durowi brzuszemu wśród innych grup ludności.

Szczepienia odbywają się bezpłatnie w ośrodkach zdrowia i opieki społecznej oraz w Instytucie Higieny.

TEATR, MUZYKA, KINO

NARODOWY: „Zielony frak” Caillaveta i de Fiersa.
POLSKI: „Cyganeria paryska” Barriere’a wg. powieści Murgera.
LETNI: „On i jego sobowtór”.
NOWY: „Kochanek — to ja” R. Niewiarowicza.
KAMERALNY: „By rozum był przy młodociel”.

MALICKIE: „W porjumeril” Lasslo.
TEATR 8.15: „Kryśka Łońcizanka”.
OGRÓD ZABAW „100 POCIECH” czynny codziennie z wyjątkiem poniedziałków i piątków.
DOLINA SZWAJCARSKA (Stopana 5): Codziennie koncerty muzyki lekkiej. Wejście bezpłatne.

KINO ZEROEKRAKOWE
ATLANTIC (Chmielna 35): „Symfonia młodociele”.
♦ **BALTYK** (Chmielna 9): „Maly dżentelmen”.
CAPITOL (Marszałkowska 125): „Wrzos”.
♦ **CASINO** (Nowy świat 50): „Ich troje” i „Piętnastolatka”.
COLOSSEUM (Nowy świat 19): „Kapitan Molenard”.
♦ **EUROPA** (Nowy świat 63): „Niusprawiedliwiona godzina”.
♦ **IMPERIAL** (Marszałkowska 56): „Szczęśliwie się skończyło”.
PALLADIUM (Złota 7): „Millonier na tydzień”.
PAN (Nowy świat 40): „Ło! straceńców”.
RIALTO (Jasna 3): „Dla ciebie senorito”.
♦ **ROMA** (Nowogrodzka 19): „Chłopcy z Tyrolu”.
STYLÓWY (Marszałkowska 112): „Patrol na pustyni”.
♦ **STUDIO** (Chmielna 7): „Grobowiec indyjski”.
ŚWIATOWID (Marszałkowska 111): „Zaginione miasto”.
VICTORIA (Marszałkowska 106): „W cieniu krzyża”.

FLORIDA (Żelazna 41): „Drewniane krzyże” i „Jan Kiepusza”.
FORUM (Nowiniarska 10): „Rycerz stopu” i „Wódz pustyni”.
HELIOS (Wolska 8): „Dla ciebie Mario” i „Wódz czerwonooskórych”.
ITALIA (Wolska 32): „Rose Marie”.
KOMETA (Chłodna 70): „Przygoda pod Paryżem” i rewia.
MAJESTIC (Nowy świat 45): „Kalif Bagdadu”.
♦ **MARS** (pl. Inwalidów): „Mitość i sny kobiety”.
MASKA (Łozno 70): „Głos serca” i „Białe anioły”.
MEWA (Hoża 38): „Zakochane kobiety” i „Dziwaczka z Budapesztu”.
MIĘSKIE (Hipotečna 8): „Zaufaj mi”.
MUCHA (Długa 14): „Jan Kiepusza” i „Królstwo za pocałunek”.
NOWA TOMBOLA (Marszałkowska 54): „Siódme niebo” i „Tydzień przed ślubem”.
PROMIEN (Dzielnia 10): „Atak o świcie” i „Pasażerka na gapę”.
♦ **PRASKIE OKO** (Zygmuntowska 16): „Zwy ciężyły kobiety” i „Truza”.
♦ **POPULARNY** (Zamojskiego 20): „Zaginiony horyzont” i „Walka o złote pola”.
RAJ (Czerniakowska 191): „Siódme niebo” i „Jego ekscelencja subiekt”.
ROXY (Wolska 16): „Dwie Joasie” i rewia.
RIWIERA (Łozno 2): „Biały Tarzan” i „Mio dy 14”.
SPINKS (Senatorska 29): „Ludzie z zulką”.
SOKÓŁ (Marszałkowska 69): „Taniec szczęścia i rozpacz” i „Przybrany tata”.
SORENTO (Krypska 56): „Dziwczyna szuka miłości” i „Mistrz świata”.
ŚWIAT (Suzina 4): „Kiedy jeste zakochana” i „Dwoje z tłu”.
ŚWIT (N. świat 19): „Straszny dwór”.
SYRENA (Inżynierska 7): „Niezwyciężony Robinson Krusoe” i „Młody las”.
TON (Puławska 35): „Zaginione miasto” i dodatki.
UCIECHA (Złota 72): „Kapryśna ekspedientka”.
UNIA (Dzika 8): „Kombatanci” i rewia.
WANDA (Mokotowska 15): „Moja panna mama”.

ACRON (Żelazna 44): „Piekielny wawóz” i „Ostatnia noc skazańca”.
ADRIA (pl. Teatralny): „As kier”.
♦ **AMOR** (Elektoralna 15): „Kid Galahad” i „Pod twoim urokiem”.
♦ **ANTINEA** (Żelazna 51): „Bohater” i „Jedna na milion”.
AS (Grójcka 56): „Silvia Sydney w cieniu samotnej sosny” i „Armia świata”.
BIS (Elektoralna 27): „Łódź podwodna nr 9” i „Pieśń skazańców”.
CZARY (Chłodna 29): „Rycerz stopu” i „Bunt żalozni”.
ELITE (Marszałkowska 81a): „Książętko” i „Włodczyna puszcz”.
♦ **EDEN** (Marszałkowska 31): „Dziwczęta z Nowolipki” i dodatki.
FAMA (Przejazd 9): „Cienie Paryża”.
SIŁHARMONIA (Jasna 3): „Szczęśliwie się skończyło”.

INFORMACJE O FILMACH DOZWOLONYCH DLA MŁODZIEŻY — telef. 7-11-25.

Nowy plan zabudowy północnej dzielnicy miasta

Min. Spraw Wewn. zatwierdziło ogólny i szczegółowy plan zabudowania terenu ograniczonego północną i zachodnią granicą posesji opatrzonej numerem hipotecznym 2.165 — B i jej przedłużeniem w kierunku południowym, osią ul. Franciszkańskiej, północnym przedłużeniem i zachodnią granicą posesji nr hip. 1.798, prostą przeprowadzoną przez wschodnie linie pałacu Kraszińskich, prostą równoległą do osi Świętojerskiej, oddaloną od niej o 30 m w kierunku północnym, osią ul. Świętojerskiej, istniejącą

wschodnią linią zabudowania przy ul. Nowiniarskiej i jej przedłużeniem w kierunku południowym i północnym, północną linią zabudowania ul. Franciszkańskiej, południową granicą posesji szpitala Św. Jana Bożego, osią ul. Konwiktorskiej, osią ul. Bonifraterskiej, osią ul. Muranowskiej itp. Powyższy plan zabudowania może być przeglądany przez zainteresowanych codziennie w biurze działu regulacji i pomiarów przy ul. Żelaznej 95c, w godz. od 10 do 12, prócz niedziel i świąt.

Najmniej 30 groszy ogolenie Nowy cennik fryzjerni warszawskich

Na skutek akcji związków zawodowych pracowników fryzjerskich wprowadzono nowe minimalne cenniki we wszystkich zakładach.

kłóre podrywały przez nieuczciwą konkurencję był wielu zakładów. Minimalną cenę ogolenia w zakładach fryzjerskich ustalono na 30 gr. Skasowane będą cenniki 10 i 20 gr.

OGŁOSZENIA DROBNE

Posady i prace

(Zaofiarowane)

Chłopcy do sprzedaży gazet potrzebni. Kaucja 1 złoty. Zgłaszać się: Zgoda 5 m. 3, I piętro, od 9 do 12. (220)

Kupno i sprzedaż

A) Kupno - Sprzedaż starej garderoby męskiej i damskiej, zamiana na wykwinne materiały bielskie. Kupujemy kwity lombardowe i futra. Jerozolimska 27. podwórze — sklep 73. Tel. 7.23-75. (5-62)

MASZYNY do szycia „Kasprzyczki-go” znane ze swej dobroci od lat 58. Gotówka — Ratami — Tanio — (skład fabryczny). Warszawa. Marszałkowska 158, róg Królewskiej. (5-47)

MASZYNY SINGERA od 3 zł tygodniowo. Chłodna 42 — 13. Pańska 10 — 22. Dzwonić: 6-79-17. (5-58)

RADIO - ODBIORNIKI, Philips, Kosmos, Telefunken, Echo i inne bez zaliczki od 10 zł miesięcznie. Chłodna 42 — 13. Pańska 40 — 22. — Dzwonić: 5-79-17. (5-59)

WYTWORNIA tapicersko - stolarska Z. GILEWSKI, ul. Senatorska 26. Poleca meble stolarsko - tapicerskie własnego wyrobu, gotowe i na zamówienia. Tel. 2-63-06. (5-65)

Różne

UBIORY gotowe i uczniowskie w wielkim wyborze poleca Alfred Leibrandt, ul. Wspólna 14, tel. 9-00-47 (firma chrześcijańska). (Czytelnikom „Nowej Rzplitej” specjalny rabat). (5-244)

W) Iu-Tao okultystka. Określanie karmy (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość). Porady życiowe. Jasnowidzenie w lustrze magicznym Żulińskiego 8 m. 8 (dawniejsza Żurawia). Przewidz. 10 — 2 14 — 6.

Interesy handlowe

Zlecenia prowincjonalne handlowe, prywatne; wywiady załatwiamy. Królewska 49-32; 699-91. (7-245)

Kreda na płocie

W szpitalu św. Łazarza

Zarząd miejski naszego stołecznego grodu szczyli się różnymi zaślugami, których nie szczędzi w ofiarnej pracy dla dobra mieszkańców. Zwłaszcza na froncie szpitalnictwa niejedną, powiada, inowację ciekawą wprowadził. Chocząy ponoć blagają, aby ich ze szpitali nie wypisywać.

— Życie nie umierać — krzyczą — w takich warunkach. W rajcu lepiej być nie może.

Wypiszą którego, zaraz hultaj jeden pod tramwaj upadnie, albo na ten przykład złośliwej anemii z głodu się nabawi.

— Do szpitala — mówi — mnie weźcie, atmosferą prawdziwej kultury chcę odetchnąć.

Nie wytrzymałem i ja, wiecie. Spróbuję, myślę sobie, raz w życiu bodaj zaznać dobrodziejstwa kultury. Poszedłem w ub. środę do szpitala św. Łazarza. Nie w charakterze pacjenta. Uchował Boże!

Znajomy mój jeden przyjechał na krótki pobyt do stolicy. Dnia mi całymi muzea zwiedzał, przybytki sztuki i inne podobne lokale. Aż go w którejś tam restauracji obiadkiem poczęstowano. Zatrul się chłop z miejsca. Pogotowie. Lekarze. Płókanie żołądka. Pogadali po łacinie, pokiwali uczonymi głowami i odstawili konającego prawie młodzieńca na oddział wewnętrzny szpitala św. Łazarza.

— Trzeba będzie dziś koniecznie popracować w godzinach pozabiurowych — inaczej nie wydadząmy z robotą!

Tam właśnie, gdzie panuje w kwint, kultura, higiena i inne chłuby zarządu m. st. Warszawy.

Odwiedzam więc swego ziomka. Leży nieborak blady, oczy wystraszone, usta roztrzęsione, tchu zapać nie może. Patrząc przykro.

— Nie przesadzaj — powiadam. — Wyłizesz się, grunt, abyś diety ściśle przestrzegal.

A chłopak odpowiada z zalem: — Niczego więcej nie pragnę, ale w tym właśnie sęk, że rozbieżność panuje w szpitalu. Lekarze każą kleik i kaszkę, a służba mięsem karmi.

— Jakże to? — pytam. — A tak właśnie, proszę zobaczyć.

Patrzę. Istotnie! Kasza w miseczce, a na kaszce robaki łażą. Niektóre zresztą i nie łażą, dawno zdechły. Hm. Przykro.

A chory wstaje, chwytając drżącą ręką za ramię i prowadzi na korytarz.

— Proszę, mówi, niech pan dokładniej przypatrz się.

Przed drzwiami wiadro pełne cuchnących odpadków, w kuchni brud nie do opisania, w ubikacji — ech, nie chcę wam psuć apetytu. Pocięszam chorego, jak mogę.

— Książki, bracie, czytaj. Wzbo gacaj umysł. Ciało i tak masz mizerne.

— Nie mogę, jęczy. Chcę, a nie mogę. W bibliotece tylko trzecie tomy są. Pierwsze i drugie wyczerpane.

Machnąłem ręką i wyszedłem. Poszukam dla przyjaciela innego zakładu. Może nawet na prowincję wywiozę. Stolica wyraźnie mu nie służy.

Tak. Zarządowi miejskiemu komunikuję, że zdjęcia odpowiednie zrobiłem. Może zechce umieścić w broszurze propagandowej. Oddam po cenie kosztów. Bardzo proszę. WAL

Erbu

Na zebraczym szlaku

Koniki skaczą na trotuarach

Gdyby 14-letni Kazik urodził się w dostojnej Skandynawii, bogatej Francji czy Szwajcarii — złotem i krowim mlekiem płynącej Holandii, państwo ponosiłoby koszt jego wychowania. Gdyby był obywatelem Wielkiej Brytanii wyrósłby z niego dzielny marynarz znakomitej floty The King Majesty. W Sowiech przeżyłby epopeję „bezprizornego Kosti Riabcewa”. We Włoszech czy Trzeciej Rzeszy państwo musztrowałoby go już od roku. W jego chudych rękach spoczywałby pewnie karabin, jego wyschnięte trzewie byłoby przyzwyczajone do postnej, żołnierskiej strawy.

Kazika nie wychowuje państwo w doskonale urządzonych internatach. Jego ręce nie czyszczą też lufy karabinu, nie biegnie on na dźwięk sygnałówki z blaszaną żołnierską menażką do kuchni polowej. Gdy przynosi wieczorem „zapracowane” grosiki, chuda krzyżująca wciąż Grzesikowa naje mu do miski trochę wadliwej zupy. Wiecznie pijany Grzesik obszuka mu starannie kieszenie, a gdy zarobek całodzienny wyda mu się za mały mocnymi rękoma pokryje je go chude, przygarbione plecy niebieskimi siniakami.

Kazik jest dzieckiem ulicy. Małym zebrzącym, krostowatym chłopcem, a życie jego płynie monotonnie; dzień w dzień takie same, podobne do siebie, jak sącające się przez sufit w ich facjacie krople deszczu.

5 lat temu przybył Kazik do miasta i 5 lat temu znalazł go zawiniętego w brudne papiery, śpiącego w śmietniku dziobaty śmieciarz.

Zmudna i nie wesoła była to droga, która prowadziła Kazika ze wsi do miasta. Ojciec jego był fornalem w jednym z dworów pod Garwolinem, umarł gdy Kazik miał 8 lat. Śmierć jego przyszła w wyniku dziwnej choroby, gdy z ust ciekła gorąca, bulgocząca krew, jak ślina z ust Kazika, gdy dostaje ataku epilepsji. Pamięta śmierć ojca. Pamięta gdy zsiniał na stojącym w rogu w czworaku, zbitym z sosny łózku

i wskazującym palcem przywoływał siedzącego w kącie syna. Nie zdążył wówczas się zbliżyć, gdy siedząca na taborku stara Piątkowska, ukłękła, schwyła chłopca za ramię, zmuszając go do ukłęknięcia obok niej.

„Olcze nasz” — powtarzał patrząc z ukosa na fioletową siną twarz zmarłego; pamięta też nasiakłą krwią poduszkę i uśmiechniętą się zza uchylonych warg z żółtymi z machorki zębami ojcowską twarz.

Nawet i dziś, gdy po skończonym dniu pracy obrywając liczne razy od starego Grzesika, przykucną gdzieś w kącie na facjacie, skarzy się owemu ojcu, leżącemu w skrzepłej krwi, gdzieś daleko w wioskowym dworskim czworaku. A potem wszystko biegło tak szybko jak na filmie, który Kazik w zeszłą niedzielę oglądał. Piątkowska umyła twarz ojca wodą, wyjęła z komody świąteczne odzienie, wytrzępała je, buty kazała chłopcu dziegiem wysmarować i poszła po pomoc do sąsiedniego czworaku. Zaroiło się potem chłopstwem, przychodzili klekali, zmywając pacierz, baby chlipały i jeszcze tego wieczora ubrano ojca w to wyczyszczone odświętne odzienie. Na piersiach położono granatową z błyszczącym daszkiem macielówkę, ubrano go w nową burkę, szeroko wycięte wojskowe spodnie i owe czyszczone dziegiem buty.

— Niech choć na tamtych świecie paraduje jak się należy — powiedziała Piątkowska i znów zapłakała. Nie wiadomo co go wówczas tak wzruszyło, czy powiedzenie starej, czy wygląd odświętnie ubranego nieuchomego ciała ojca, dość że zapłakał po raz pierwszy w jego życiu. Za oknem mżył drobny jesienny kapusniak.

Nazajutrz trząśł znów jasną linianą głową, przywarł do ojcowskiej sinej ręki. Po raz ostatni. Dwóch fornali wynosiło ojca z czworaków. Pan rzadca Zabrzycy pokazal w uśmiechu białe zęby, poglaskał chłopca po głowie i powiedział:

— Dziś nie pójdziesz na pastwisko.

A szkoda chłopca — dobrze psiakrew przy koniach chodził.

Nie tylko owego dnia — gdy chwalił ojca — nie poszedł na pastwisko, ale w ogóle już więcej na pastwisko nie chodził.

A wszystko to uradziła Piątkowska. Madra to była kobieta i stateczna. Postanowiła: chłopca trza zwieźć do matki. O matce wiedział Kazik tylko tyle, że gdzieś tam mieszka. Nic więcej.

W 5 dni po śmierci ojca, gdy do ich czworaków wprowadziła się nowa fornalska rodzina, zawięta w chu steczkę 3 złote odebrane we dworze za pasienie, które mu się należało za ostatni miesiąc, graty posprzedawała. Wsadziła go na mały wóz, pociągnęła leicami i wolno ruszyli przed siebie. Gdy byli za lipową drogą i zdaleka rysował się zarys dworku pańskiego powiedziała mu stara Piątkowska:

— Słuchaj Kazik, po prawdzie ci mówię, masz matkę. Żyje ona, tylko że od ojca twego — tu się przeżegnała — odeszła. Z innym. Poprawdę ci mówię — powtórzyła — rok miałeś wiedzy ino, więc ją nie znosz. Wysoka ona, ładna broneta. Jak ci ją pokażę rzuci się jej na szyję i krzyczy: mamo! mamo!

Jak długo jechali, tego Kazik nie pamięta. Może dzień, może miesiąc, albo dwa. Czym jest starszy, tym mu się zdaje, że dłużej jechali. Pamięta tę czystą kowalską chatę i meża matki. Długi, chudy o kudłatej głowie. Pamięta też jak Piątkowska wszystko wyłożyła, powiedział cicho:

— Allna rok temu umarła. Mam czworo, będzie i piaty, niech pozostanie.

Jeszcze tego dnia za pieniądze otrzymane ze sprzedaży ojcowskich gratów kupiono mu nowe brązowe palto. I pewnie by się Kazik wychował u drugiego meża, nieznannej swej matki. Pewnie pozostałby kowalem, gdyby nie Teofil.

Teofil był złym duchem Kazika.

Witold Poprzecki

Krwawe ślady

Obca agentura działa

powieść

— Proszę pana... a dlaczego panowie nie chcą mnie wziąć ze sobą? Dlaczego panowie chcą mnie odesłać po drodze?

— Bo przecież pani jest poturbowana... — Ależ ja się zupełnie dobrze czuję — zaprotęstowała żywo.

Po jej tonie pułkownik zorientował się, że jej nie przekona. Trudno mu było wyluszczyć wszystkie powody, dla których nie chciał jej zabierać do Katowic, więc zakonkludował krótko:

— Ano... zobaczymy, jak to będzie. Może i panią zabierzemy — co oczywiście powiedział z tą myślą, że jak przyjedzie major, to potrafi pięknej pani wyperswadować tę eskapadę, ewentualnie mrugnie się na niego, żeby dobry pretekst odmowy szybko wykombinował.

Jakoż po niedługiej chwili jakieś auto pokazało się z tej strony, w którą odjechał major.

— Już wraca! — ucieszył się pułkownik Wojciechowski. — Ale... jeżeli to nie on, to też dobrze.

To rzekłszy tanął na szosie i władczym gestem podniósł rękę do góry.

Gdy samochód stanął, Jadzia zobaczyła, że prowadzi go jakiś osobnik o twarzy dziwnie, jak drewno, nieruchomej. Ta twarz wydała się jej wstrętą, ale...

— To nie ślub — pomyślała — tylko kilkadziesiąt kilometrów wspólnej jazdy, podczas której mogę się przecieć nawet jednym słowem nie odezwać.

Tymczasem pułkownik widocznie kilka razy musiał zreferować swą prośbę, zanim przybyły kiwnął głową na znak zgody, nie wydając z siebie ani słowa. Drewniany był od początku do końca...

— Pan zostanie przy samochodzie — rzekł pułkownik do szofera — i jak major wróci, pogonicie za nami.

Nieznamy zawrócił, wsiedli. Zaledwie jednak zatrzasnęli drzwiczki — nieznamy przycisnął starter i ruszył wściekłym gazem. W pierwszej chwili Jadzia sądziła, że to pułkownik nakazał taki pośpiech, ale widząc jego zdziwioną minę, zaniepokoiła się: auto gnało z szybkością stu dwudziestu kilometrów na godzinę, a szybkość ta nie malała w żadnym razie, rosnąc z minuty na minutę. Krowę, która nie dość szybko przebiegła przez szosę, nieznamy trzasnął przez nogi błotnikiem i gnał dalej, jak wściekły...

— On nas rozbije — szepnęła Jadzia do pułkownika.

— Proszę pana, niech się pan tak nie śpieszy — mitygował pułkownik nieznanego — bo chociaż nam bardzo pilno, to jednak nie chcemy postradać życia...

Nieznamy ożywił się nieco i — zwolnił. Ale, jak przed chwilą gnał, jak wicher, tak teraz — włókił się nogą za nogą, zdradziwszy nagle niepohamowaną chęć do rozmowy:

— Bo państwo pewnie myślą, że ja jestem wariat, — cedził słowo za słowem przez spróchniałe zęby — ale to nieprawda. Zresztą powiedzcie mi, gdzie jest ta granica między wariatem i człowiekiem normalnym? Atak gniewu u niejednego człowieka „normalnego”, jak wy mówicie — nie wiele się różni od lekkiego ataku furii. Proszę pani...

Przy ostatnich słowach odjął prawą rękę od kierownicy i wyciągnął ją w stronę Jadzi, która cofnęła się odruchowo.

— O, widzi pani — podjął niemal z radością. — Pani się boi! A czego się pani boi? Czy rzeczywiście wariat wyrządził pani największą krzywdę? A nie tak zwany człowiek normalny?

Słuchając tej paplaniny, Jadzia cierpła na samą myśl, że znalazła się w takim towarzystwie, że siedzi w aucie, które prowadzi wariat. Pułkownik, który w każdej innej chwili uznałby takie wywody za interesujące — był wściekły, nie wiedząc jak uwolnić się od wariata, który siedząc przy kierownicy mógł im zrobić kawał, jaki tylko chciał. Zagrozić mu rewolwerem? A czy „taki” boi się rewolweru?

Jakby na potwierdzenie tych obaw szaleniec skreślił w pierwszą szosę, jaka się na prawo nawinęła i znowu dał gazu. A usiłując przekrzyczeć motor, mówił dalej:

— A gdybyście umieli myśleć — to odkryłbym wam tajemnicę istnienia. Jest tylko jedna tajemnica istnienia i na całym świecie tylko ja jeden wiem, gdzie ta tajemnica się kryje...

(Dalszy ciąg nastąpi)

PRENUMERATA MIESIĘCZNA — 2 Zł

REDAKCJA ADMINISTRACJA
Warszawa, ul. Zgoda 5

Telefony Redakcji: 3.25-08; 3.25-10; 3.25-11

Do rozmów międzymiastowych 3.25-09.

Administracja czynna od 9 — 17

Nyauwca: 5-ka Wya. Nowa Prawda Sp. z o. o.
Redaktor: F. Kwieciński

sekretarz redakcji przyjmuje codziennie od godz. 17—18

Rekopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca

konto PKO nr 22612, konto rachunkowe nr. 218.

CENY OGŁOSZEN

za wiersz milimetryowy lub jego miejsce na stronie tytułowej — zł 1.25; w tekście zł 0.80; za tekstem — zł 0.40; drobne 15 gr za wyraz; prace poszukiwane i zaoferowane — 10 gr za słowo. Drobne — najmniej 10 wyrazów. Nekrologi — 60 gr mm, miejsce zarezerwowane 25% drożej; tabelaryczne i bilanse — 50% drożej. Wyrazy tłustym drukiem liczą się podwójnie. Duże litery — liczą się za słowo. Zagraniczne 50% drożej. Komunikaty (N) — 2 zł za mm. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada